

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 185 (XXIX) — Nr. 1031

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 28 decembrie 2017

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
	HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
908.	— Hotărâre pentru aprobarea Cadrului Național de Interoperabilitate	2–27
	ACTE ALE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI	
127.	— Ordin privind modificarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 77/2017 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a pieței de certificate verzi	28
128.	— Ordin pentru aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei pe anul 2018, precum și a bugetului proiectelor derulate din fonduri externe nerambursabile de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei	29–32

HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru aprobarea Cadrului Național de Interoperabilitate

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. II din Ordonanța Guvernului nr. 27/2017 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 40/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014—2020,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se aprobă Cadrul Național de Interoperabilitate, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU

MIHAI TUDOSE

Contrasemnează:

Ministrul comunicațiilor și societății
informaționale,

Lucian Șova

Viceprim-ministru, ministrul dezvoltării
regionale, administrației publice și
fondurilor europene,

Paul Stănescu

Viceprim-ministru, ministrul mediului,

Grațiana Leocadia Gavrilescu

Ministrul apărării naționale,

Mihai-Viorel Fifor

Ministrul afacerilor externe,

Teodor-Viorel Meleşcanu

Ministrul afacerilor interne,

Carmen Daniela Dan

Ministrul muncii și justiției sociale,

Lia-Olguța Vasilescu

Ministrul finanțelor publice,

Ionuț Mișa

Ministrul delegat pentru afaceri
europene,

Victor Negrescu

Ministrul educației naționale,

Liviu-Marian Pop

Ministrul transporturilor,

Felix Stroe

Ministrul economiei,

Gheorghe Șimon

p. Ministrul delegat pentru fonduri
europene,

Octav-Dan Paxino,

secretar de stat

Cadrul Național de Interoperabilitate**Cuprins:****1. Introducere în Cadrul Național de Interoperabilitate**

- 1.1. Obiectiv general și cadrul legal
- 1.2. Obiective
- 1.3. Definiții
- 1.4. Domenii de aplicare
- 1.5. Beneficiile interoperabilității
- 1.6. Contextul european
 - 1.6.1. Abordarea guvernantei serviciilor publice europene
 - 1.6.2. Cadrul Național de Interoperabilitate în contextul EIF
- 1.7. Scenariul Serviciilor publice europene
- 1.8. Scenariul serviciilor publice naționale

2. Principiile fundamentale ce stau la baza serviciilor publice

- 2.1. Introducere
- 2.2. Principiul de bază 1: Subsidiaritate și proporționalitate
- 2.3. Principiul de bază 2: Centrarea pe utilizator
- 2.4. Principiul de bază 3: Incluziune și accesibilitate
- 2.5. Principiul de bază 4: Securitate și confidențialitate
- 2.6. Principiul de bază 5: Multilingvism
- 2.7. Principiul de bază 6: Simplificare administrativă
- 2.8. Principiul de bază 7: Transparență
- 2.9. Principiul de bază 8: Păstrarea informațiilor
- 2.10. Principiul de bază 9: Deschiderea administrativă
- 2.11. Principiul de bază 10: Reutilizarea
- 2.12. Principiul de bază 11: Neutralitate și adaptabilitate tehnologică
- 2.13. Principiul de bază 12: Eficacitate și eficiență

3. Modelul conceptual pentru asigurarea integrării serviciilor publice

- 3.1. Introducere
- 3.2. Prezentarea modelului conceptual
- 3.3. Componentele de bază ale modelului conceptual
 - 3.3.1. Caracteristicile modelului conceptual
 - 3.3.2. Servicii publice de bază
 - 3.3.3. Registre de bază
 - 3.3.4. Open Data
 - 3.3.5. Facilitatori de interoperabilitate
 - 3.3.6. Servicii publice externe
 - 3.3.7. Schimb de date securizat
 - 3.3.8. Managementul comunicațiilor securizate
 - 3.3.9. Servicii publice agregate
- 3.4. Aplicații ale modelului conceptual

4. Niveluri de interoperabilitate

- 4.1. Interoperabilitatea juridică
- 4.2. Interoperabilitatea organizațională
 - 4.2.1. Alinierea proceselor operaționale
 - 4.2.2. Relațiile organizatorice
 - 4.2.3. Managementul schimbării
- 4.3. Interoperabilitatea semantică
- 4.4. Interoperabilitatea tehnică

5. Acorduri de parteneriat pentru interoperabilitate

- 5.1. Selectarea și evaluarea specificațiilor formalizate
- 5.2. Specificații deschise și reutilizabile
- 5.3. Contribuția la procesul de standardizare

6. Guvernanța interoperabilității**7. Abrevieri și glosar**

- 7.1. Abrevieri
- 7.2. Glosar

1. Introducere în cadrul național de interoperabilitate

1.1. Obiectiv general și cadrul legal

Obiectivul general al Cadrului Național de Interoperabilitate, denumit în continuare *CNI*, este:

— de a promova și sprijini furnizarea serviciilor publice în România, prin dezvoltarea interoperabilității interinstituționale, intersectoriale și transfrontaliere;

— de a ghida autoritățile și instituțiile administrației publice în furnizarea de servicii publice către cetățeni și mediul de afaceri.

Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale, denumit în continuare *MCSI*, a identificat nevoia realizării unui cadru de interoperabilitate riguros pentru toate structurile guvernamentale.

Având în vedere dezvoltarea tehnologiei informației și comunicațiilor, denumită în continuare *TIC*, în administrația publică, precum și luând în considerare prioritățile pentru Strategia națională Agenda Digitală pentru România 2020, denumit în continuare *SNADR*, în corelare cu Strategia pentru consolidarea administrației publice 2014—2020, denumit în continuare *SCAP*, este necesară realizarea unei politici unice guvernamentale și a unor standarde comune la nivelul întregii administrații publice în domeniul IT, *MCSI* — împreună cu Secretariatul General al Guvernului — va asigura definirea unei viziuni unitare în domeniul guvernării electronice.

SNADR consideră interoperabilitatea prioritară pentru eficacitatea și eficiența sectorului public.

Agenda Digitală pentru Europa 2020 are următoarea structură:

1. Pilon I — Piața unică digitală — permite accesul liber transfrontalier la servicii și divertisment online.

2. Pilon II — Interoperabilitate și standarde — permite integrarea dispozitivelor, aplicațiilor, datelor și serviciilor necesare pentru interacționarea la nivel transfrontalier.

3. Pilon III — Încredere și securitate — creșterea încrederii utilizatorilor de internet în servicii electronice și tranzacții online, în scopul de a stimula consumul de servicii TIC.

4. Pilon IV — Acces rapid și ultrarapid la internet — vizează investiții pentru infrastructura în bandă largă, în scopul de a beneficia de cele mai recente tehnologii și servicii electronice.

5. Pilon V — Cercetare și inovare în TIC — stimulează o finanțare adecvată pentru creșterea avantajului competitiv în domeniul TIC.

6. Pilon VI — Creșterea nivelului de alfabetizare digitală, a competențelor și a incluziunii — creează o punte în privința decalajului digital pentru toți consumatorii, pentru ca aceștia să beneficieze în mod egal și pe deplin de avantajele serviciilor TIC.

7. Pilon VII — Beneficiile TIC pentru societatea UE — se concentrează pe capacitatea TIC de a reduce consumul de energie, de a susține asistarea populației în vârstă, de a revoluționa serviciile de sănătate și de a furniza servicii publice mai bune.

Având în vedere cei 7 piloni care stau la baza Agendei Digitale pentru Europa 2020, analizele socio-economice, consultările cu societatea civilă și cu autoritățile și instituțiile administrației publice, România a definit patru domenii majore de acțiune adaptate contextului actual, care vor fi privite ca fiind viziunea României privind programul ambițios al Agendei Digitale, ce va conduce la o creștere economică durabilă și la creșterea competitivității.

Aceste 4 domenii de acțiune sunt rezumate după cum urmează:

— Domeniul de acțiune 1 — eGuvernare, interoperabilitate, securitate cibernetică, Cloud Computing, Open Data, Big Data și media sociale — creșterea eficienței și reducerea costurilor din sectorul public din România prin modernizarea administrației.

— Domeniul de acțiune 2 — TIC în educație, sănătate, cultură și incluziune — intervine în provocările sociale la nivel sectorial și va asigura că investițiile TIC vor crea un impact pozitiv în contextul social.

— Domeniul de acțiune 3 — eCommerce, cercetare, dezvoltare și inovare în TIC — se bazează pe avantajele comparative ale României regionale și sprijină creșterea economică din sectorul privat.

— Domeniul de acțiune 4 — Broadband și infrastructură de servicii digitale — la baza implementării domeniilor de acțiune de mai sus și a serviciilor aferente lor, dincolo de nevoia a investi în echipamente TIC de ultimă generație, stă dezvoltarea infrastructurii de broadband și de servicii digitale. Prin oferirea condițiilor de acces la echipamente TIC și internet facilitează, în același timp, incluziunea socială, creșterea gradului de alfabetizare digitală și îmbunătățirea competențelor digitale.

Principalele acțiuni pentru interoperabilitate prevăzute de *SNADR* sunt:

— crearea strategiei naționale de interoperabilitate și evaluarea implementării cadrului național de interoperabilitate;

— implementarea națională a pachetului legislativ privind evaluarea standardelor TIC;

— dezvoltarea măsurilor necesare pentru a promova proiectele de cercetare privind activitățile de standardizare în domeniul interoperabilității;

— participarea la programele demarate de UE pentru a dezvolta interoperabilitatea la nivelul UE.

Guvernul este conștient de faptul că interoperabilitatea reprezintă atât o cerință prealabilă, cât și un facilitator al furnizării eficiente de servicii publice. Interoperabilitatea promovează cooperarea între entități ale administrației publice cu scopul furnizării de servicii on-line cetățenilor, altor structuri guvernamentale și companiilor. Totodată, facilitează schimbul de informații pentru îndeplinirea cerințelor legale sau a angajamentelor politice, creând totodată condițiile pentru reutilizarea informațiilor și soluțiilor între structurile administrației publice, în vederea creșterii eficienței administrative. Interoperabilitatea poate conduce la o furnizare mai eficientă a serviciilor publice către cetățeni și companii prin facilitarea dezvoltării serviciilor de tip one stop shop și prin scăderea costurilor pentru administrația publică, companii și cetățeni.

CNI își propune să direcționeze sectorul public spre maximizarea beneficiilor și reducerea sarcinii costurilor derivate din toate investițiile tehnologice, prin introducerea unor instrumente TIC standardizate și flexibile care să fie reutilizabile și interoperabile.

CNI este un document adresat tuturor celor implicați în definirea, proiectarea sau implementarea serviciilor publice electronice.

CNI se va aplica în toate deciziile care vizează serviciile publice sau care vizează inițiative europene. *CNI* este derivat din cadrul european de interoperabilitate.

1.2. Obiective

CNI are ca scop asigurarea interoperabilității serviciilor publice electronice la nivel național și european utilizând cele mai bune practici deja existente la nivel internațional și care au fost deja aplicate de alte state membre UE.

Obiective:

— promovarea în cadrul administrației publice a utilizării activelor TIC partajate și reutilizabile care să poată fi utilizate de către serviciile publice pe tot teritoriul național cu efort minim;

— promovarea unei abordări standardizate pentru implementarea serviciilor TIC și produselor;

— facilitarea furnizării unor servicii către beneficiari (cetățeni, administrație publică, companii) care să fie construite pe o abordare ce pune utilizatorul în centrul funcționării și utilizează sistemul one stop shop;

— facilitarea implementării unor sisteme informatice deschise transparente și sigure;

— asigurarea interoperabilității dincolo de granițele României (în cadrul granițelor UE), pentru facilitarea schimbului de informații și pentru a beneficia de schimbul de bune practici internaționale care au fost deja aplicate de către alte state membre UE.

CNI reprezintă un set de definiții, principii, recomandări, instrumente și linii directoare pentru a sprijini administrația publică din România în implementarea sistemelor informatice interoperabile. Relaționarea CNI cu Cadrul european de interoperabilitate, denumit în continuare *EIF*, este evidențiată în fig. 1.

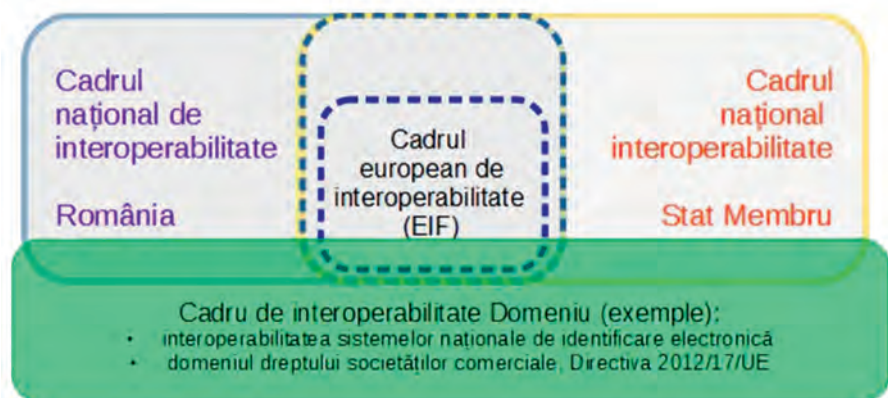

Figura 1.*) Relațiile între cadrele naționale de interoperabilitate, EIF și CNI

*) Figura 1 este reprodusă în facsimil.

1.3. Definiții

Serviciu public — cuprinde orice serviciu din sectorul public expus unei dimensiuni naționale sau transfrontaliere și furnizat de către administrația publică sau instituții ale administrației publice, fie între ele, fie către mediul de afaceri și cetățeni.

Serviciu public electronic — serviciul public ce utilizează un sistem TIC pentru a sprijini unul sau mai multe procese.

Interoperabilitate — capacitatea organizațiilor de a interacționa în scopul realizării unor obiective care aduc beneficii reciproce, care implică partajarea de informații și cunoștințe între organizații, prin intermediul proceselor operaționale pe care acestea le sprijină, utilizând schimbul de date între sistemele lor TIC. În acest context, „organizații” înseamnă fie unități ale administrației publice sau orice entitate care acționează în numele acestora, fie instituții sau organisme ale UE.

Cadrul de interoperabilitate — cadrul în care entități ale administrației publice lucrează împreună, voluntar și proactiv, pentru a furniza servicii publice comune, în limitele unui set de elemente standardizate precum vocabulare, concepte, principii, politici, linii directoare, recomandări, standarde, specificații și practici.

Registru — sistem de fișe/fișiere etc. în care se înregistrează diferite date și acte oficiale cu caracter administrativ, comercial etc.

Servicii de tip one stop shop — punct unic de contact pus la dispoziția utilizatorilor pentru a facilita accesul la serviciile publice, de exemplu, atunci când mai multe organisme trebuie să colaboreze pentru a furniza un serviciu public.

1.4. Domenii de aplicare

Din perspectiva CNI, interoperabilitatea vizează/include trei categorii primare (exemplificate în figura 2), după cum urmează:

— A2B (administration to business) — interacțiune directă între sectorul privat/companii/întreprinderi și administrația publică din România și/sau UE — tip 1;

— A2C (administration to citizen) — interacțiune directă între cetățeni și administrația publică din România și/sau UE — tip 1;

— A2A (administration to administration) — interacțiune directă între diferite entități ale administrației publice din România sau interacțiunea unei entități a administrației publice din România cu alt stat membru din Europa sau cu administrația UE — tip 2.

Figura 2*). Categoriile primare din perspectiva CNI

*) Figura 2 este reprodusă în facsimil.

1.5. Beneficiile interoperabilității

Interoperabilitatea este atât o cerință, cât și un catalizator al furnizării eficiente a serviciilor publice.

Principalele beneficii ale interoperabilității sunt:

- acoperirea cererii de cooperare între entitățile administrației publice pentru furnizarea de servicii publice;
- facilitarea schimbului de informații între entitățile legale pentru îndeplinirea cerințelor legale și a angajamentelor politice asumate;
- reutilizarea și partajarea informațiilor în scopul creșterii eficienței administrative și a reducerii birocrăției;
- facilitarea unei imagini unificate și consistente a datelor obținute din diferite surse de date;
- creșterea disponibilității datelor și a coerenței informaționale.

Beneficiile subsecvente ale interoperabilității constau în:

- servicii publice îmbunătățite pentru cetățeni și companii prin asigurarea mediului necesar furnizării de servicii de tip one stop shop;

— costuri mai scăzute pentru administrația publică, companii și cetățeni datorită creșterii eficienței serviciilor publice.

1.6. Contextul european

1.6.1. Abordarea guvernancei serviciilor publice europene

CNI urmează principiile și cerințele EIF, atât pentru a garanta o poziție similară și integratoare a legislației naționale față de cea europeană, cât și pentru a defini criteriile fundamentale asumate de țara noastră în scopul realizării unei interoperabilități la nivel european, cu toate statele membre, precum și cu administrația publică europeană.

În fig. 3 se evidențiază relația între aceste inițiative: strategia europeană de interoperabilitate, denumită în continuare *EIS*, cadrul european de interoperabilitate, instrucțiunile europene pentru interoperabilitate și instrumentele de lucru pentru stabilirea unor servicii publice europene.

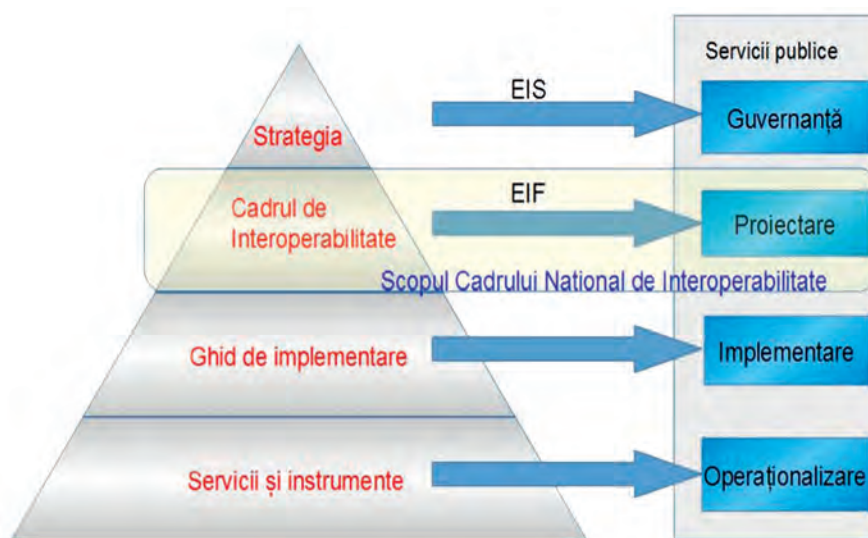

Figura 3*). Inițiativele de interoperabilitate care sprijină activitățile destinate creării de servicii publice europene

*) Figura 3 este reprodusă în facsimil.

Strategia europeană pentru interoperabilitate — European Interoperability Strategy, denumită în continuare *EIS* —, furnizează baza pentru cadrul organizațional, financiar și operațional în sprijinirea interoperabilității transfrontaliere sau intersectoriale. *EIS* ghidează nu numai Cadrul european de interoperabilitate — European Interoperability Framework, denumit în continuare *EIF*, dar și acțiunile asociate, prin stabilirea priorităților și obiectivelor strategice. Scopul *EIF* este să ajute la proiectarea unor servicii publice europene. CNI personalizează *EIF* la nivel național.

1.6.2. Cadrul Național de Interoperabilitate în contextul EIF

Administrația publică din mai multe state membre UE are deja un cadru ce adresează interoperabilitatea la nivel național, regional sau local sau este în proces de dezvoltare a acestuia. Administrația publică a fiecărui stat membru trebuie să fie pregătită să lucreze împreună cu administrația publică a altor state pentru furnizarea unor servicii la nivelul așteptărilor

cetățenilor și companiilor. De aceea este important ca și cadrele de interoperabilitate, utilizate de administrația publică a fiecărui stat membru, atât la nivel național, CNI, cât și la nivel european, *EIF*, să fie aliniate în ceea ce privește realizarea interoperabilității, în așa fel încât statele membre să poată agree implementarea concretă a recomandărilor din *EIF* atunci când sunt definite servicii publice de nivel european. Prin natura lor, cadrele naționale de interoperabilitate sunt, în general, mult mai detaliate și mai normative decât cadrul european ce operează la un nivel de abstracție superior, ca un „meta”-cadru de interoperabilitate. De aceea, CNI-ul României este aliniat la *EIF* luând în considerare dimensiunea europeană a serviciului public, deși, conform principiului subsidiarității, cadrul european nu impune alegeri sau obligații specifice statelor membre.

Comisia Europeană sprijină National Interoperability Framework Observatory, denumit în continuare *NIFO*, al cărui scop este să furnizeze informații privind interoperabilitatea

națională pentru a permite statelor membre să împărtășească experiența comună și pentru accesul facil la o bază de cunoștințe comună.

România — prin MCSI — actualizează informațiile din cadrul NIFO și modifică permanent conținutul CNI, în funcție de modificările survenite în EIF, pe parcursul ciclului de viață al acestuia.

1.7. Scenariul serviciilor publice europene

Interoperabilitatea, așa cum este definită de EIF, acoperă două scenarii: interoperabilitate între două state membre și interoperabilitate între un stat membru și administrația europeană prezentate în cadrul fig. 4.

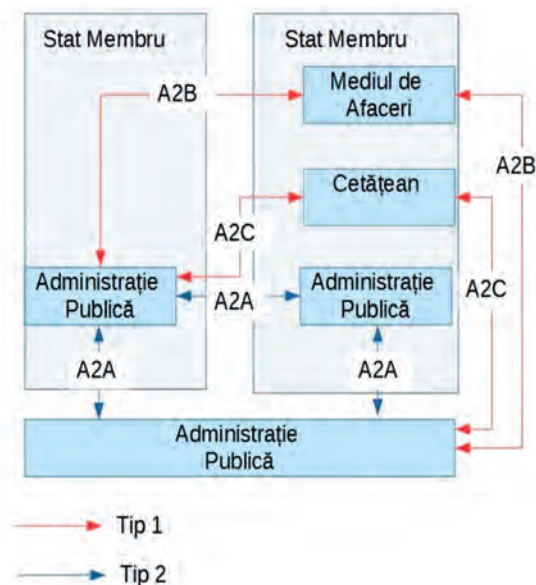

Figura 4*). Prezentarea scenariului serviciilor publice la nivel european

*) Figura 4 este reprodusă în facsimil.

1.8. Scenariul serviciilor publice naționale

Interoperabilitatea, așa cum este definită de CNI, acoperă, suplimentar EIF, scenariul interoperabilității la nivel intersectorial/național.

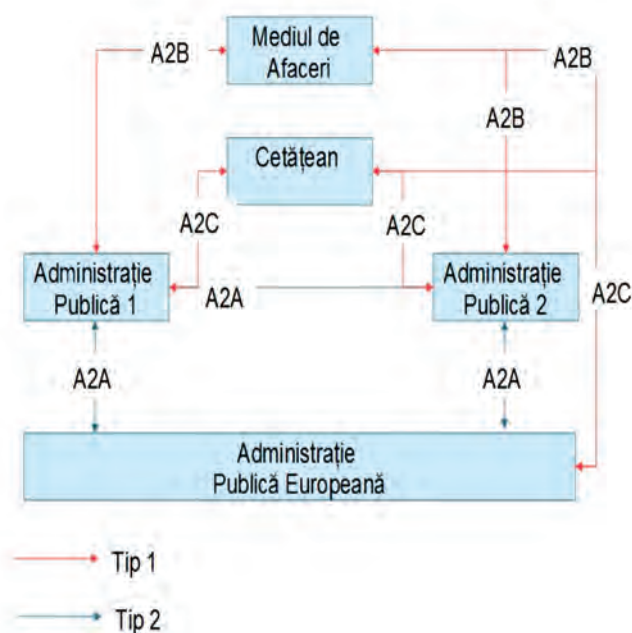

Figura 5.*) Prezentarea scenariului serviciilor publice la nivel național

*) Figura 5 este reprodusă în facsimil.

2. Principiile fundamentale ce stau la baza serviciilor publice

2.1. Introducere

Acest capitol stabilește principiile generale de interoperabilitate care sunt relevante pentru procesul de stabilire a serviciilor publice electronice în România. Principiile descriu contextul în care serviciile publice din România trebuie concepute și puse în aplicare. Cadrul Național de Interoperabilitate asigură că toate evoluțiile și îmbunătățirile ulterioare ale oricărui serviciu public național vor adera la un set comun de principii convenite în cadrul european.

Cele douăsprezece principii care stau la baza CNI au fost grupate în trei categorii:

- contextul național și al UE privind acțiunile întreprinse în domeniul serviciilor publice (primul principiu);
- nevoile generice ale utilizatorului și așteptările acestuia (principiile 2—8);
- baza privind cooperarea între autoritățile și instituțiile administrației publice (principiile 9—12).

2.2. Principiul de bază 1: Subsidiaritate și proporționalitate

Principiul subsidiarității cere ca deciziile UE să fie luate cât mai aproape de cetățean. Cu alte cuvinte, UE acționează doar dacă acțiunea sa este mai eficientă în comparație cu aceeași acțiune întreprinsă la nivel național.

Principiul proporționalității limitează acțiunile UE la ceea ce este necesar pentru îndeplinirea obiectivelor tratatelor.

În ceea ce privește interoperabilitatea, cadrul european este justificat pentru depășirea diferențelor la nivel de politici care au drept rezultat eterogenitatea și lipsa interoperabilității și care pun în pericol piața unică digitală.

EIF este considerat drept un „numitor comun” al politicilor de interoperabilitate în statele membre. Statele membre ar trebui să se bucure de suficientă libertate pentru a-și elabora propriile cadre naționale de interoperabilitate cu respectarea recomandărilor din EIF. Prezentul CNI adaptează și extinde EIF, astfel încât caracteristicile naționale să fie abordate în mod corespunzător la nivel național.

În aceeași măsură însă acțiunile de interoperabilitate din România își vor dovedi eficacitatea atunci când vor fi întreprinse la nivelul la care datele sunt colectate și unde, pentru serviciile publice, datele vor fi „introduse o singură dată”, acțiune ce va fi posibilă fie prin colaborarea benevolă și proactivă a autorităților administrației publice, fie urmare a unui cadru normativ național.

Înainte de a decide fuzionarea unor sisteme informatice ale unor instituții sau autorități publice cu obiective diferite, este obligatorie o analiză a riscului și profitabilității.

Deciziile trebuie armonizate cu organizația responsabilă pentru guvernarea CNI.

2.3. Principiul de bază 2: Centrarea pe utilizator

Serviciile publice servesc nevoilor cetățenilor și mediului de afaceri. Mai precis, cerințele cetățeanului trebuie să determine care sunt serviciile de care este nevoie și modul de furnizare al acestora.

Pentru cetățean și mediul de afaceri, furnizorii de servicii publice vor avea în vedere:

- servicii cu o interfață prietenoasă, sigură și flexibilă ce permite personalizarea;
- livrarea serviciilor pe mai multe canale de distribuție pentru asigurarea accesului în orice mod, oriunde și oricând;
- un singur punct de contact chiar și atunci când diverse sectoare ale administrației publice trebuie să colaboreze pentru furnizarea serviciului;
- pentru a realiza servicii accesibile pentru cetățean, administrația publică trebuie să creeze o rețea a portalurilor care furnizează legături cu portalul național pentru servicii;

— furnizarea de către cetățean doar a minimului de informații necesare pentru obținerea serviciului public;

— furnizarea de către cetățean o singură dată a informațiilor necesare pentru obținerea unui serviciu;

— abordarea centrată pe instituții trebuie înlocuită cu abordarea centrată pe utilizator. Instituțiile trebuie să furnizeze informații din proprie inițiativă;

— respectarea dreptului la viața privată.

Părerea utilizatorilor trebuie înregistrată, evaluată și utilizată.

Datele furnizate de utilizatori trebuie partajate între autoritățile și instituțiile administrației publice numai conform legii și cu respectarea normelor de drept referitoare la protecția datelor cu caracter personal.

Administrația publică trebuie să pună la dispoziția cetățenilor un singur punct de contact pentru serviciile publice electronice indiferent de complexitatea proceselor operaționale administrative.

Administrația publică trebuie să ceară cetățenilor informații doar o singură dată și numai dacă sunt relevante pentru realizarea unui serviciu public.

2.4. Principiul de bază 3: Incluziune și accesibilitate

Utilizarea tehnologiei informației va crea oportunități egale pentru cetățeni și mediul de afaceri prin servicii publice electronice prezentate public și accesibile fără discriminare.

Incluziunea implică dreptul oricărei persoane de a beneficia de avantajul deplin al oportunităților oferite de noile tehnologii pentru a depăși dezavantajele și excluziunea socială și economică.

Administrația publică trebuie să se asigure că serviciile publice electronice vor fi accesibile tuturor cetățenilor, inclusiv persoanelor cu dizabilități sau în vârstă, conform cu reglementările comunitare sau naționale în vigoare și standardele aplicabile.

Incluziunea și accesibilitatea trebuie să fie parte a întregului ciclu de dezvoltare a serviciilor publice electronice, pornind de la proiectare, conținut de informație și livrare, în concordanță cu specificațiile generale recunoscute la nivel european și internațional.

Incluziunea și accesibilitatea implică, de obicei, comunicații pe mai multe canale. Modul tradițional de furnizare a serviciilor publice, față în față sau utilizând formulare de hârtie, este necesar să coexiste cu furnizarea prin mijloace electronice, pentru a oferi cetățeanului dreptul de a opta pentru modalitatea de accesare a serviciilor.

Incluziunea și accesibilitatea pot fi îmbunătățite prin capacitatea unui sistem de a permite unor terți să acționeze în numele cetățenilor lipsiți, temporar sau permanent, de capacitatea de accesare a serviciilor publice.

2.5. Principiul de bază 4: Securitate și confidențialitate

Cetățenii și mediul de afaceri trebuie să aibă certitudinea că interacțiunea lor cu autoritățile publice este sigură, că are loc într-un mediu de încredere și în deplină conformitate cu reglementările relevante, de exemplu, Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), Directiva (UE) 2016/680 referitoare la protecția datelor personale în cadrul activităților specifice desfășurate de autoritățile de aplicare a legii și cu Regulamentul nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă și de abrogare a Directivei 1999/93/CE.

Administrația publică trebuie să garanteze cetățenilor respectarea caracterului privat, precum și a confidențialității, a autenticității, a integrității și a nerepudierii informațiilor furnizate de cetățeni și mediul de afaceri.

Cetățenii și mediul de afaceri ar trebui să aibă dreptul de a verifica informațiile colectate de administrația publică în privința lor și de a fi consultați cu privire la utilizarea respectivelor informații în alte scopuri decât cele pentru care au fost furnizate inițial.

Administrația publică trebuie să examineze nevoile specifice ale fiecărui serviciu public electronic, în contextul unei politici naționale privind securitatea și protejarea confidențialității prelucrării datelor.

Administrația publică va defini un cadru comun de securitate și confidențialitate și va stabili procesele asociate serviciilor publice pentru a asigura un schimb de date sigur și de încredere între administrația publică și în interacțiunile cu cetățenii și mediul de afaceri.

Securitatea și confidențialitatea

Securitatea și confidențialitatea sunt preocupări de bază în furnizarea de servicii publice.

Administrația publică trebuie să se asigure:

— că urmează abordarea confidențialității prin concepție și cea a securității prin concepție pentru a asigura securitatea modulelor și a infrastructurii lor complete;

— că serviciile nu sunt vulnerabile la atacurile care ar putea să le întrerupă funcționarea și ar putea provoca furtul sau deteriorarea datelor; și

— că respectă cerințele și obligațiile juridice privind protecția și confidențialitatea datelor recunoscând riscurile la adresa confidențialității care reies din analiza și prelucrarea avansată a datelor.

De asemenea, acestea ar trebui să asigure respectarea de către operatori a legislației privind protecția datelor, prin:

— „planuri de gestionare a riscurilor” pentru identificarea riscurilor, evaluarea potențialului impact al acestora și planificarea intervențiilor cu măsuri tehnice și organizatorice adecvate. Pe baza ultimelor evoluții tehnologice, aceste măsuri trebuie să asigure un nivel de securitate proporțional cu gradul de risc;

— „planuri de continuitate a activității” și „planuri de rezervă și de redresare” pentru a institui procedurile necesare de asigurare a disponibilității funcțiilor în urma unui eveniment dezastruos și readucerea tuturor funcțiilor la situația normală cât mai curând posibil;

— un „plan de acces la date și autorizare” care stabilește persoanele care au acces la date, datele care sunt accesibile și condițiile accesării datelor, pentru a asigura confidențialitatea. Accesul neautorizat și încălcarea normelor de securitate ar trebui monitorizate și ar trebui luate măsuri corespunzătoare pentru a preveni orice repetare a încălcărilor;

— utilizarea unor servicii calificate de asigurare a încrederii în conformitate cu Regulamentul eIDAS nr. 910/2014 pentru a asigura integritatea, autenticitatea, confidențialitatea și nerepudierea datelor.

Atunci când administrația publică și alte entități fac schimb de informații oficiale la nivel european, informațiile ar trebui să fie transferate, în funcție de cerințele de securitate, prin intermediul unei rețele securizate, armonizate, gestionate și controlate.

Mecanismele de transfer ar trebui să faciliteze schimburile de informații între administrația publică, cetățeni și mediul de afaceri, care să fie:

— înregistrate și verificate, astfel încât atât expeditorul, cât și destinatarul să fi fost identificați și autentificați prin mecanisme și proceduri convenite;

— criptate, astfel încât să asigure confidențialitatea datelor tranzitate;

— marcate temporal, pentru a indica ora exactă a transferului documentelor electronice și a accesului;

— logate, pentru arhivarea înregistrărilor electronice în scopul de a se conserva o dovadă cu valoare juridică.

Este necesar să existe mecanisme adecvate care să asigure schimbul securizat de mesaje, înregistrări, formulare și alte tipuri de informații certificate electronic între diferite sisteme; să gestioneze cerințele specifice de securitate și serviciile de identificare electronică și de asigurare a încrederii, cum ar fi crearea și verificarea semnăturilor/sigiliilor electronice; și să monitorizeze traficul pentru a putea detecta intruziunile, modificările datelor și alte tipuri de atacuri.

De asemenea, informațiile trebuie să fie protejate în mod corespunzător în timpul transmiterii, al prelucrării și al stocării prin diferite procedee de securitate, cum ar fi:

— definirea și aplicarea politicilor de securitate;

— formarea și sensibilizarea cu privire la securitate;

— securitatea fizică (inclusiv controlul accesului);

— securitatea în cursul procesului;

— securitate în cadrul operațiunilor (inclusiv monitorizarea securității, gestionarea incidentelor, managementul vulnerabilității);

— evaluări ale securității (inclusiv audituri și controale tehnice).

Întrucât datele care provin din state membre diferite pot face obiectul unor abordări diferite de implementare a protecției datelor, vor fi convenite cerințe comune de protecție a datelor înainte de furnizarea serviciilor agregate.

Realizarea unui schimb de date securizat necesită, totodată, mai multe funcții de gestionare, între care:

— gestionarea serviciului, pentru a supraveghea toate comunicațiile din punctul de vedere al identificării, autentificării, autorizării, transmiterii de date etc., inclusiv a autorizațiilor de acces, revocare și audit;

— înregistrarea serviciului, în scopul furnizării, sub rezerva autorizării corespunzătoare, de acces la serviciile disponibile prin intermediul localizării și al verificării prealabile a fiabilității serviciului;

— gestionarea înregistrării datelor tranzitate, în scopul de a se asigura consemnarea și arhivarea schimburilor de date, dacă este necesar.

Administrația publică va lua în considerare cerințele specifice privind securitatea și confidențialitatea și identificarea măsurilor pentru furnizarea fiecărui serviciu public în conformitate cu planurile de gestionare a riscurilor.

Administrația publică va utiliza serviciile de asigurare a încrederii în conformitate cu Regulamentul privind identificarea electronică și serviciile de încredere ca mecanisme de asigurare a unui schimb de date sigur și protejat în cadrul serviciilor publice.

Administrația publică va defini un cadru comun de securitate și confidențialitate și va stabili procesele asociate serviciilor publice pentru a asigura un schimb de date sigur și de încredere între instituțiile administrației publice și în interacțiunile administrației publice cu cetățenii și mediul de afaceri.

2.6. Principiul de bază 5: Multilingvism

Multilingvismul trebuie luat în considerare cu atenție la proiectarea serviciilor publice electronice.

Trebuie găsit echilibrul între așteptările cetățenilor și a mediului de afaceri de a dispune de servicii în limba sau limbile lor și capacitatea administrației publice de a oferi servicii în toate limbile oficiale ale UE.

Dimensiunea multilingvistică a interoperabilității devine vizibilă atunci când serviciile publice europene impun schimburi

între sistemele TIC dincolo de frontierele lingvistice și, totodată, trebuie conservat sensul informațiilor schimbate. Ori de câte ori este posibil, informațiile trebuie transferate într-un format independent de limbă, convenit între părțile implicate.

Multilingvismul nu intervine numai la nivelul interfeței cu utilizatorul, ci la orice nivel de proiectare a serviciilor publice. De exemplu, modul în care se alege reprezentarea datelor poate limita capacitatea de a opera în limbi diferite.

Administrația publică trebuie să utilizeze sistemele de informații și arhitecturile tehnice care iau în considerare aspectele legate de multilingvism la proiectarea serviciilor publice electronice.

2.7. Principiul de bază 6: Simplificare administrativă

Ori de câte ori este posibil, administrația publică ar trebui să încerce să își eficientizeze și să își simplifice procesele administrative prin îmbunătățirea acestora sau eliminarea acelor care nu oferă valoare publică. Simplificarea administrativă poate ajuta societățile și cetățenii să reducă sarcina administrativă asociată respectării legislației UE sau a obligațiilor naționale. De asemenea, administrația publică ar trebui să introducă servicii publice prin mijloace electronice, care să includă și interacțiunile acestora cu alte instituții ale administrației publice, cetățeni și mediu de afaceri.

Digitizarea serviciilor publice ar trebui să aibă loc în conformitate cu următoarele concepte:

— „digital-by-default” (implicit digital), ori de câte ori este cazul, astfel încât să existe cel puțin un canal digital disponibil pentru accesarea și utilizarea unui anumit serviciu public european;

— „digital-first” (prioritar digital), ceea ce înseamnă că se acordă prioritate utilizării serviciilor publice prin intermediul canalelor digitale, concomitent cu aplicarea conceptului de furnizare prin canale multiple și a politicii „no-wrong-door” (nicio ușă greșită), respectiv în condiții de coexistență a canalelor fizice și a celor digitale.

Instituțiile publice trebuie să simplifice procesele organizaționale și să utilizeze canale digitale ori de câte ori este adecvat pentru furnizarea de servicii publice europene sau naționale, pentru a răspunde prompt și la calitate înaltă solicitărilor formulate de utilizatori și pentru a reduce sarcina administrativă asupra administrației publice, a cetățenilor și a mediului de afaceri.

2.8. Principiul de bază 7: Transparență

Cetățenii și mediul de afaceri trebuie să poată înțelege procesul administrativ. Aceștia trebuie să aibă dreptul de a urmări procedurile administrative în care sunt implicați și să aibă perspectiva raționamentului din spatele deciziilor care îi afectează.

De asemenea, transparența trebuie să permită cetățenilor și mediului de afaceri să furnizeze răspuns cu privire la calitatea serviciilor publice ce le-au fost oferite, să contribuie la dezvoltarea și implementarea de noi servicii publice.

Deciziile și procedurile administrative deschise sunt o condiție pentru crearea transparenței. Transparența este un concept multidimensional care, în contextul CNI, se referă la vizibilitatea din cadrul sistemului administrației publice. Transparența se referă la capacitatea de a înțelege și vizualiza în mod clar regulile administrative, procesele și datele publice, precum și la dreptul individual al utilizatorului de a ști care este informația stocată cu privire la persoana sa, non-open data, cu respectarea tuturor prevederilor legale.

2.9. Principiul de bază 8: Păstrarea informațiilor

Înregistrările și informațiile în format electronic deținute de administrația publică în scopul documentării procedurilor și deciziilor trebuie să fie conservate. Obiectivul este de a se

asigura că înregistrările și alte forme de păstrare a informațiilor continuă să fie lizibile, fiabile și nealterate și că pot fi accesate câtă vreme sunt necesare, luându-se în considerare securitatea și confidențialitatea acestora.

Pentru a garanta păstrarea îndelungată a înregistrărilor electronice și a altor tipuri de informații, formatul acestora trebuie să fie selectat pentru a asigura accesibilitate îndelungată, incluzând păstrarea semnăturilor electronice asociate și a altor tipuri de certificate electronice.

Pentru informațiile deținute și gestionate de administrația publică centrală, conservarea este de interes exclusiv național. Pentru serviciile publice europene și pentru informații care nu sunt de interes exclusiv național, conservarea este un subiect european, care necesită o „politică de păstrare” corespunzătoare.

Având în vedere faptul că anumite informații sunt stocate în diferite momente în timp, este necesară atât conservarea lor conform formatelor de la acea dată, cât și transferarea lor pe formate actualizate, care să permită gestionarea și partajarea lor în timp real și cu maximum de eficiență.

Administrația publică din România ar trebui să formuleze o politică unică de păstrare pe termen lung a datelor în format electronic, în special pentru informațiile care, în mod curent, sunt partajate între serviciile publice, dar și pentru informațiile care sunt partajate transfrontalier, în special cele privind registrele de bază.

2.10. Principiul de bază 9: Deschiderea administrativă

În contextul Cadrului European de Interoperabilitate, deschiderea este dorința persoanelor, organizațiilor sau a altor entități de a face schimb de cunoștințe și de a stimula dezbateri în cadrul comunității, obiectivul final fiind dezvoltarea cunoștințelor și utilizarea acestora pentru rezolvarea problemelor.

Respectând protecția datelor și confidențialitatea, interoperabilitatea implică partajarea de informații între organizațiile participante, ceea ce implică deschidere.

Aplicând principiul deschiderii în dezvoltarea de sisteme informatice customizate, administrația publică europeană generează rezultate ce pot fi interconectate, reutilizate și partajate, ceea ce îmbunătățește eficiența.

Din acest motiv, administrația publică a fiecărui stat membru UE trebuie să stabilească drept obiectiv deschiderea, ținând seama de nevoile, prioritățile, istoricul, bugetul, situația pieței, precum și de alți factori.

Administrația publică din România colectează și generează o imensă cantitate de date. Datele publice trebuie să fie valabile cu cât mai puține restricții posibil, întrucât transparența este necesară în administrația publică, iar deschiderea administrativă permite o mai bună evaluare în cadrul procesului de elaborare a deciziilor publice.

Utilizarea în comun a cunoștințelor crește performanța și reduce durata realizării sau chiar a îmbunătățirii serviciilor publice electronice. Instituțiile publice trebuie să își împărtășească cunoștințele ținând seama de cerințe, priorități, experiență, buget și tendințele pieței.

În activitățile comune, pentru definirea unor servicii publice europene sau naționale, autoritățile și instituțiile administrației publice trebuie să stabilească deschiderea administrativă ca element de bază, ținând seama de priorități și constrângeri.

2.11. Principiul de bază 10: Reutilizarea

Prin *reutilizare* se înțelege că administrația publică confruntată cu o problemă specifică va căuta să beneficieze de eforturile anterioare trecând în revistă soluțiile disponibile, evaluând utilitatea acestora sau relevanța pentru problema de care se ocupă și hotărând să aplice soluții care s-au dovedit valoroase altundeva.

Acest lucru implică disponibilitatea administrației publice de a partaja soluții, concepte, cadru de lucru, instrumente sau componente. Acest lucru poate fi înlesnit de adoptarea principiilor de deschidere administrativă, așa cum au fost acestea descrise anterior. Reutilizarea și partajarea conduc, în mod natural, la cooperarea prin platforme colaborative, într-un scop comun agreeat și benefic pentru toate părțile.

În România, punctul central de acces pentru seturile de date deschise livrate de autoritățile și instituțiile administrației publice, unde se regăsesc informațiile generate și deținute de structurile administrative, va include un depozit central, App Store. Aceste date sunt stocate și disponibile în mod liber în vederea reutilizării și de către entitățile administrației publice.

Administrația publică este încurajată să reutilizeze și să pună în comun soluții, date, informații și să coopereze la dezvoltarea de soluții comune atunci când implementează servicii publice.

2.12. Principiul de Bază 11: Neutralitate și adaptabilitate tehnologică

Atunci când este definit un serviciu public electronic, administrația se va axa pe cerințe funcționale și va evita impunerea unei tehnologii sau a unui produs partenerilor pentru a fi capabilă să se adapteze mediului tehnologic în continuă evoluție.

Administrația publică trebuie să furnizeze servicii publice independent de tipurile de tehnologii sau produse.

Când înființează un serviciu public, autoritățile și instituțiile publice nu trebuie să impună nicio soluție tehnologică cetățenilor, mediului de afaceri sau altor autorități și instituții publice.

Instituțiile publice trebuie să se asigure că sistemele lor informatice permit transferul facil al datelor către alte sisteme informatice.

2.13. Principiul de Bază 12: Eficacitate și eficiență

Administrația publică trebuie să se asigure că serviciile sale vor folosi cetățenilor și mediului de afaceri în modul cel mai real și eficient.

Există mai multe moduri de a face un bilanț al valorii aduse de soluțiile digitale pentru servicii publice, cum ar fi: rentabilitatea investiției, costul achiziției și al exploatării, creșterea flexibilității și adaptabilității, sarcină administrativă redusă, eficiență crescută, risc redus, transparență, simplificare, îmbunătățirea metodelor de lucru și recunoașterea realizărilor și competențelor administrației publice.

3. Modelul conceptual pentru asigurarea integrării serviciilor publice

3.1. Introducere

Acest capitol descrie modelul conceptual pentru serviciile publice electronice naționale și sugerează modalități pentru organizarea și funcționarea acestor servicii.

Modelul a fost propus pe baza experienței altor state membre și reprezintă o sinteză a aspectelor comune și bunelor practici observate în statele membre. Ca plan pentru viitoarea implementare a serviciilor publice în România, modelul sprijină dezvoltarea unui vocabular și a unei înțelegeri comune la nivelul administrației publice naționale cu privire la elementele principale ale serviciilor publice și a felului în care acestea se interconectează.

Modelul accentuează abordarea bazată pe utilizarea componentelor de bază, building blocks, pentru crearea serviciilor publice românești, permițând interconectarea și reutilizarea componentelor serviciilor atunci când sunt create sau dezvoltate noi servicii.

Acest model este destul de general pentru a putea fi aplicat la orice nivel al administrației publice care furnizează servicii publice, de la nivel local și până la nivel național, ilustrând faptul

că orice nivel al administrației publice poate fi un furnizor de servicii publice de bază sau agregate. În acest sens, modelul clarifică și raționalizează relațiile dintre entitățile ce conlucrează pentru furnizarea unui serviciu public.

Scopul modelului este de a aduce beneficii practice pentru crearea unor servicii publice. De exemplu, divizarea funcționalităților în servicii publice de bază, cu interfețe bine definite, proiectate pentru a fi reutilizate, va simplifica și raționaliza dezvoltarea de servicii agregate, precum și reutilizarea componentelor serviciilor în scopul reducerii duplicării efortului.

Ca referință pentru implementări viitoare ale serviciilor publice din România, modelul ajută la dezvoltarea unui vocabular și unei înțelegeri comune între sectoare/organizații cu privire la principalele elemente ale unui serviciu public și modul în care acestea interacționează.

3.2. Prezentarea modelului conceptual

Modelul conceptual promovează ideea de „interoperabilitate prin proiectare”, ceea ce înseamnă că serviciile publice trebuie să fie proiectate pentru anticiparea cerințelor privind interoperabilitatea și reutilizarea. Modelul promovează interoperabilitatea și reutilizarea, recunoscând faptul că serviciile publice ar trebui să reutilizeze informații și servicii care există deja și pot fi disponibile din diverse surse din interiorul sau din afara administrației publice din România, cât și la nivelul UE.

Informațiile și serviciile trebuie să fie recuperabile, reutilizabile și disponibile în formate interoperabile.

La nivel general, modelul conceptual propune:

- transparența serviciilor publice complexe pentru utilizatorul final;

- aplicarea principiului „no wrong door” ca politică de furnizare de servicii, oferind canale de furnizare a serviciilor și opțiuni alternative, asigurând în același timp disponibilitatea canalelor digitale, „digital implicit”;

- reutilizarea datelor și a serviciilor pentru a reduce costurile și pentru a crește calitatea serviciilor și a interoperabilității;

- realizarea de cataloage ce descriu servicii reutilizabile și alte active software pentru a crește utilizarea acestora;

- stabilirea ca elemente importante care trebuie luate în considerare la proiectarea serviciilor publice a principiilor de guvernanță a serviciilor, de securitate și protecție a datelor.

3.3. Componentele de bază ale modelului conceptual

3.3.1. Caracteristicile modelului conceptual

Modelul promovează reutilizarea informațiilor, tiparelor, conceptelor, soluțiilor și specificațiilor la nivel național și european, recunoscând că serviciile publice:

- sunt bazate pe servicii construite din surse de date localizate la diferite nivele ale administrației;

- combină serviciile publice construite independent de administrația publică în diferite sectoare.

Modelul pune accent pe utilizarea de componente de servicii modulare, cuplate în mod flexibil, interconectate prin infrastructură, pentru a funcționa împreună pentru furnizarea unor servicii publice.

Este promovat modelul european orientat pe servicii, atât pentru faza de proiectare, cât și pentru faza de implementare pentru sisteme informatice, într-un ecosistem potrivit cu componentele de servicii informatice. Orientarea către servicii este modul specific de a crea și utiliza modele de business, implementate sub formă de pachete software pe durata întregului ciclu de viață.

Autoritățile administrației publice trebuie să convină asupra schemei comune de interconectare a componentelor și să realizeze infrastructura necesară pentru stabilirea serviciilor publice naționale și europene.

Administrația publică trebuie să dezvolte un model de servicii bazat pe componente, care să permită crearea de servicii publice prin reutilizarea, în cea mai mare măsură posibilă, a componentelor de servicii existente.

Secretariatul General al Guvernului în parteneriat cu MCSI asigură realizarea unui plan de arhitectură integratoare din care

să se definească planurile de dezvoltare la nivelul autorităților și instituțiilor publice, prin stabilirea standardelor IT unitare ce trebuie respectate în cadrul proiectelor IT, precum și prin definirea proceselor și fluxurilor operaționale integrate.

Elementele de bază ale modelului conceptual sunt ilustrate în figura următoare:

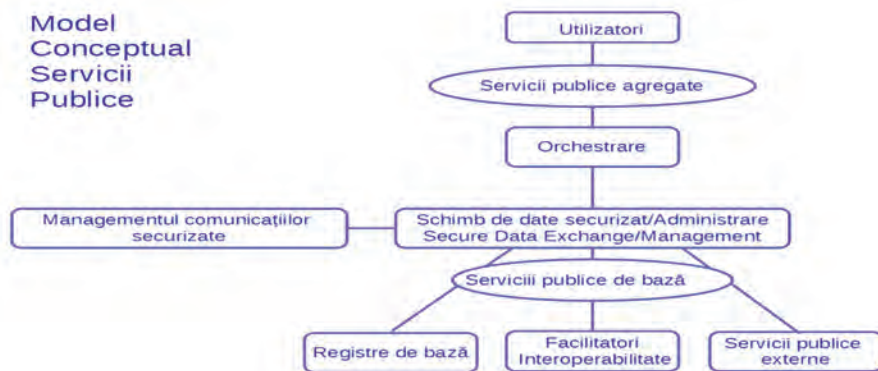

Figura 6.*) Modelul conceptual pentru serviciile publice

3.3.2. Servicii publice de bază

Nivelul cel mai de jos al modelului conceptual (vezi fig. 7) tratează componentele elementare (servicii publice de bază) din care pot fi construite serviciile publice europene. Componentele sunt grupate în trei tipuri de astfel de componente de bază, și anume facilitatori de interoperabilitate, registre de bază și servicii externe, figurate ca servicii publice de bază.

Unele dintre aceste servicii de bază au fost dezvoltate, în primul rând, pentru utilizarea directă de către administrația publică ce le-a creat sau de către clienții lor direcți, adică mediul de afaceri și cetățeni, dar sunt puse la dispoziție în vederea reutilizării în altă parte, pentru a fi combinate spre a oferi publicului servicii publice agregate.

Figura 7.*) Serviciile publice de bază

3.3.3. Registre de bază

Cele mai importante componente ale modelului conceptual sunt registrele de bază, care sunt surse sigure de informații de bază cu privire la elemente, cum ar fi persoane, firme, vehicule, licențe, clădiri, locații, drumuri etc.

Astfel de registre se află sub controlul legal al unei autorități sau instituții publice și sunt administrate și operate de către aceasta, însă aceste informații trebuie să fie puse la dispoziție, cu măsuri corespunzătoare privind securitatea și confidențialitatea, pentru o reutilizare mai largă.

Numitorul comun al implementării registrelor de bază este faptul că acestea sunt autentice și autorizate și sunt, în mod separat sau combinat, piatra de temelie a serviciilor publice. Conținutul acestora nu este static; el reflectă ciclul de viață al informațiilor.

Pentru ca un registru să fie considerat de bază trebuie să fie o sursă de încredere și autentică de informație aflată sub controlul unei autorități publice centrale abilitate conform legii sau a unei organizații numite de guvern unde:

— de încredere — administrația publică responsabilă urmărește bunele practici recomandate de Cadrul Național de Interoperabilitate și respectă conformitatea cu legea și normele în vigoare;

— autentică — sursa de informații reprezintă starea corectă și permanent actualizată la cel mai înalt nivel de calitate a datelor;

— sub control — autoritatea publică ia toate măsurile astfel încât să se asigure accesul la informații numai pentru acele entități care sunt autorizate și în drept să acceseze informația;

— abilitate conform legii — administrația responsabilă are o bază legală pentru întreținerea registrului.

*) Figurile 6 și 7 sunt reproduse în facsimil.

Autoritățile și instituțiile administrației publice trebuie să facă sursele autentice de informații disponibile altor instituții publice, cu aplicarea măsurilor adecvate pentru acces și control, precum și cu mecanisme adecvate pentru asigurarea securității și confidențialității, așa cum sunt acestea prevăzute în legislația aplicabilă.

Unul dintre obstacolele în calea adoptării modelului conceptual pentru serviciile publice europene ar putea fi existența sistemelor prezente. Aceste sisteme, împreună cu bazele de date aferente, au caracteristici specifice care limitează posibilitățile de reutilizare (de exemplu, absența interfețelor publice) și ar putea fi nevoie de o reconfigurare masivă a acestora pentru a se putea pune informațiile pe care le conțin la dispoziția serviciilor publice. Accesul la informațiile autentice va fi facilitat dacă interfețele cu aceste surse sunt publicate și armonizate, atât la nivel semantic, cât și la nivel tehnic.

Autoritățile și instituțiile publice naționale vor identifica aceste sisteme și vor lua măsuri pentru tranziția sistemelor existente către sisteme ce permit interoperabilitatea.

Secretariatul General al Guvernului în parteneriat cu MCSI asigură definirea setului de standarde comune pentru consolidarea și accesul la registrele de bază.

Atunci când creează servicii publice electronice, administrația publică trebuie să dezvolte interfețe de date cu sursele autentice și să le alinieze din punct de vedere semantic și tehnic.

Fiecare registru de bază trebuie să conțină descrierea structurii de date, proprietarul datelor, condiții de modificare și acces a datelor, terminologie, tipul metadatelor și relaționarea cu alte registre de bază.

Instituțiile publice trebuie să realizeze și să implementeze un plan de mentenanță pentru registrele de bază proprietare.

Pentru a sprijini capacitatea de a găsi resurse reutilizabile (de exemplu, servicii, date, software) este necesară publicarea unor cataloage relevante. Aceste componente de tip catalog permit celor care le publică documentarea și asigurarea

resurselor, oferind posibilitatea ca acestea să fie reutilizate și de către alții. Tipuri de cataloage existente: directoare de servicii, biblioteci de componente software, portaluri de date deschise, registrul registrelor, cataloage de metadate și cataloage de standarde. Descrierile de servicii, date, registre și alte soluții de interoperabilitate sunt necesare pentru a permite interoperarea registrelor.

Autoritățile administrației publice trebuie să utilizeze modele comune pentru descrierea serviciilor publice, a informațiilor publice și a soluțiilor de interoperabilitate, iar aceste descrieri ar trebui să fie disponibile în nomenclatoare.

În cadrul inițiativelor europene au fost identificate patru tipuri de registre de bază:

1. Registrul de bază auto — un registru auto este acel registru ce conține informații care pot fi asociate unui vehicul. Acest registru poate conține următoarele date/informații: capacitatea motorului, culoare, model, detalii referitoare la proprietar, VIN (număr de identificare vehicul) etc. www.ec.europa.eu/isa/

2. Registrul de bază persoane — un registru de bază al persoanelor reprezintă acel registru ce conține informații care pot fi asociate unei persoane fizice. Informațiile cuprinse în acest registru pot fi următoarele: nume de familie și prenume, data nașterii, sexul, cetățenia, adresa etc. www.ce.europa.eu/isa/

3. Registrul de bază teren — un registru al terenurilor este acel registru ce conține informații referitoare la terenuri. Acest registru poate conține următoarele date/informații: drepturi de proprietate, valoarea proprietății, limitele terenului etc.

4. Registrul firmelor — un registru al comerțului este acel registru ce conține informații referitoare la o companie/firmă. Acest registru poate conține următoarele date: numele companiei, tipul de organizare (fundatie, cu răspundere limitată, asociere, cooperativă, publică etc.), perioada de raportare contabilă, adresa, sectorul principal de activitate, IBAN etc.

La nivel european și național au fost identificate următoarele registre de bază (conform fig. 8):

Figura 8*). Registre de bază la nivel european și național

*) Figura 8 este reprodusă în facsimil.

L I S T A
inițiativelor transfrontaliere europene

Inițiativa europeană	Descriere	Organizația responsabilă în România
IMI	IMI — permite autorităților naționale, regionale și locale să comunice repede și ușor cu omologii lor din alte state membre, respectiv COM, iar obiectivul acestui sistem este de a reduce sarcinile administrative și de a crește eficiența și eficacitatea cooperării zilnice dintre statele membre.	MAE, prin Direcția armonizare legislativă, este coordonator național al sistemului IMI.
ECRIS (www.ec.europa.eu/justice/criminal/european-ejustice/ecris/)	Pentru a îmbunătăți securitatea cetățenilor în cadrul spațiului european de libertate, securitate și justiție, la nivel european s-au luat măsuri concrete care să permită un schimb eficient de informații între statele membre cu privire la condamnările penale. S-a instituit un sistem computerizat denumit <i>ECRIS (European Criminal Records Information System)</i> — Sistemul european de informații cu privire la cazierile judiciare), care a devenit operațional în aprilie 2012.	MJ
ELRA (www.elra.eu)	ELRA (European Land Registry Association) ELRA este o organizație nonprofit care are ca obiectiv furnizarea de sprijin legal și suport registrelor în domeniile cadastru, geodezie și cartografie.	ANCPI
EULIS (www.eulis.eu)	EULIS (European Land Information Service) Eulis (European Land Information Service) furnizează acces direct la registrele naționale oficiale din statele membre.	ANCPI
EUCARIS (www.eucaris.net)	EUCARIS (European CAR and driving license Information System) este un sistem unic ce conectează statele membre astfel încât să poată realiza schimbul de date privind autoturismele și permisele auto. Eucaris nu este o bază de date, ci un instrument pentru schimbul de date între autoritățile europene.	DRPCIV
IRI	Interconectarea Registrelor de insolvență din statele membre (IRI) Proiect ce furnizează un one stop shop la nivel european privind registrele de insolvență menținute și operate de statele membre	ONRC — MJ
BRIS	În urma adoptării Directivei 2012/17/UE, la nivelul UE a fost lansat un sistem de interconectare a registrelor comerțului într-un efort comun care să implice toate statele membre ale UE și Comisia Europeană. Acest sistem este cunoscut sub numele de „sistem de interconectare a registrelor comerțului” (BRIS). Odată instituit, BRIS: — asigură accesul la informații la nivelul UE cu privire la societățile înregistrate în statele membre; și — permite, pentru prima dată, comunicarea electronică între toate registrele comerțului din UE. Acestea sunt în măsură să facă schimb de informații în ceea ce privește sucursalele străine, precum și fuziunile transfrontaliere ale societăților comerciale. Datorită BRIS, cetățenii, mediul de afaceri și autoritățile naționale pot căuta, prin intermediul portalului e-justiție, informațiile completate de societăți în registrele naționale. În plus, noul sistem va îmbunătăți comunicarea dintre registre, permițându-le să facă schimb de informații fiabile cu privire la societățile comerciale. BRIS a devenit operațional din iunie 2017.	ONRC
RESPER	Statele membre își acordă reciproc asistență în procesul de punere în aplicare a Directivei 2006/126/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 decembrie 2006 privind permisele de conducere și realizează schimb de informații privind permisele de conducere pe care le-au eliberat, schimbat, întocmit, reînnoit sau retras. În acest scop statele membre utilizează rețeaua permiselor de conducere a Uniunii Europene.	MAI DRPCIV
Componenta PRUM privind vehiculele înmatriculate	Statele membre realizează schimb transfrontalier de informații referitoare la proprietarul vehiculului/deținătorul certificatului de înmatriculare, pentru prevenirea și combaterea criminalității transfrontaliere, în aplicarea Deciziei 2008/615/JAI a Consiliului din 23 iunie 2008 privind intensificarea cooperării transfrontaliere, în special în domeniul combaterii terorismului și a criminalității transfrontaliere, și a Deciziei 2008/616/JAI a Consiliului din 23 iunie 2008 privind punerea în aplicare a Deciziei 2008/615/JAI privind intensificarea cooperării transfrontaliere, în special în domeniul combaterii terorismului și a criminalității transfrontaliere.	DRPCIV

Inițiativa europeană	Descriere	Organizația responsabilă în România
CBE	Statele membre realizează schimb transfrontalier de informații privind încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră, în aplicarea Directivei (UE) 2015/413 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 2015 de facilitare a schimbului transfrontalier de informații privind încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră.	DRPCIV
eCall	Statele membre realizează schimb transfrontalier de informații pentru apelurile eCall de la bordul vehiculelor, conform Recomandării Comisiei din 8 septembrie 2011 privind susținerea unui serviciu eCall la nivelul UE în rețelele de comunicații electronice pentru transmiterea apelurilor de urgență de la bordul vehiculelor pe baza numărului 112 (eCalls).	DRPCIV

LISTA
registrelor de bază

Registrul de bază	Descriere	Instituția responsabilă
Registrul de stare civilă	Emiterea, arhivarea și gestiunea întregului ciclu de viață al documentelor de stare civilă se fac conform legilor în vigoare: Legea nr. 119/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Hotărârea Guvernului nr. 64/2011, cu modificările și completările ulterioare, și Ordonanța Guvernului nr. 41/2003, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 323/2003, cu modificările și completările ulterioare, și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2016, aprobată cu modificări prin Legea nr. 179/2017. Datele de stare civilă se regăsesc în Registrul național de evidență a persoanelor. Transformarea digitală a actelor de stare civilă se va realiza prin proiectul „Sistemul informatic integrat de emitere a actelor de stare civilă” — SIIEASC	DEPABD — MAI
ROCRIS — Sistemul informatic al cazierului judiciar român	Bază de date a persoanelor înscrise în evidențele cazierului judiciar național realizată în conformitate cu prevederile Legii nr. 290/2004 privind cazierul judiciar, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Sistemul Rocris este conectat cu sistemul ECRIS (Sistemul european de informații cu privire la cazierele judiciare). ROCRIS a creat premisele ca, în limitele legii, instituțiile din sistemul de apărare, ordine publică, securitate națională și justiție să aibă acces, în mod operativ, la baza de date a cazierului judiciar și să își interconecteze interfețele proprii cu sistemul ROCRIS. De asemenea ROCRIS permite, în condițiile legii, atât eliberarea de certificate de cazier judiciar din orice punct de acces din sistem, pentru persoanele fizice, cetățeni români, străini, apatrizi și pentru persoane juridice, cât și eliberarea altor documente (copii și/sau extrase de pe cazierul judiciar) pentru toate instituțiile publice.	MAI -IGPR
Registrul național de evidență a persoanelor	Registrul național de evidență a persoanelor reprezintă ansamblul datelor cu caracter personal ale cetățenilor români rezultate în urma procesării automate, într-o concepție unitară, în scopul cunoașterii numărului, structurii și mișcării populației pe teritoriul țării. Acesta funcționează în sistem deschis servind ca suport unic pentru furnizarea de date, în condițiile legii, pentru toate sistemele informatice care prelucrează date nominale privind persoana fizică. Cele două sisteme, manual și informatic, au funcționat în paralel, până în anul 2000, când evidența manuală a devenit o arhivă activă, pentru istoricul datelor cetățenilor români.	DEPABD
Registrul electronic național al nomenclaturilor stradale (RENNS)	RENNS are drept scop asigurarea accesului oricărei instituții publice, persoane juridice și persoane fizice la un sistem unic de nomenclatură stradală, standardizarea modului de reprezentare și stocare a adresei la nivel național și operaționalizarea unui sistem și a unor mecanisme de lucru care să permită utilizarea standardizată și cu referință spațială univocă a numărului administrativ (adresa), precum și asigurarea accesului la o sursă unică și oficială pentru aceste date prin intermediul unor servicii electronice.	ANCPI
Registrul național de evidență a permiselor de conducere și înmatricularea vehiculelor	DRPCIV constituie, utilizează, actualizează și organizează exploatarea, în condițiile legii, datelor din Registrul național de evidență a permiselor de conducere și a vehiculelor înmatriculate.	DRPCIV

Registrul de bază	Descriere	Instituția responsabilă
Sistemul integrat de cadastru și carte funciară	Sistemul integrat de cadastru și carte funciară are scopul înregistrării gratuite a imobilelor și al eliberării certificatelor pentru înscrierea în cartea funciară a posesorilor ca proprietari și, după caz, a dezbaterilor succesoriale.	ANCPI
Registrul comerțului	Registrul comerțului poate furniza informații despre o firmă cuprinzând următoarele date: număr de ordine în registrul comerțului, denumire, formă juridică, cod unic de înregistrare, sediu social, durată de funcționare, stare firmă, activitate principală, capital social, administratori, asociați/acționari, date înregistrate în registrul comerțului potrivit cărora un anumit act sau fapt este ori nu este înregistrat, activitate secundară, activități autorizate, administratori/reprezentanți pentru sucursale/subunități/sedii secundare, cenzori, informații (5 indicatori) din situațiile financiare anuale disponibile, alte informații, după caz. Registrul central al comerțului se ține de către Oficiul Național al Registrului Comerțului, instituție publică cu personalitate juridică, finanțată integral din venituri proprii, organizată în subordinea Ministerului Justiției.	ONRC
BPI	Oficiul Național al Registrului Comerțului asigură, gratuit, pe internet evidența privind persoanele publicate în Buletinul procedurilor de insolvență. Astfel, în această secțiune se pot identifica persoanele aflate în procedură de insolvență conform Legii nr. 85/2014, cu modificările și completările ulterioare, persoanele la s-a închis procedura de insolvență, precum și persoanele pentru care există pe rol un dosar în materie de insolvență, fără a fi deschisă procedura de insolvență. Scopul acestei evidențe este de a permite celor interesați o primă modalitate de informare, în condițiile în care toate detaliile cazurilor sunt disponibile în paginile Buletinului. Buletinul procedurilor de insolvență este numerotat începând cu numărul 1, pentru fiecare an, și se arhivează de Oficiul Național al Registrului Comerțului pe ani, luni și numere.	ONRC

Conform studiilor europene, există parametri prezentați în fig. 9 pentru fiecare nivel de interoperabilitate, ce trebuie avuți în vedere de administrația publică pentru interconectarea registrelor de bază după cum urmează:

Legal	Armonizarea Legislației	Principii privind Reutilizarea datelor	Termeni și condiții Pentru furnizarea serviciului	Conformitatea cu legislația în vigoare
Organizațional	Structuri Organizatorice	Colaborări Parteneriate	Politici Organizaționale	Guvernanța Proceselor
Semantic	Vocabulare	Identificatori	Listă codificări	Glosar
Tehnic	Nivele OSI Transport de date	Arhitectură interconectare	Standard Schimb de date	Securitate

Figura 9*). Parametrii aferenți fiecărui nivel de interoperabilitate din administrația publică

Recomandările CNI, în conformitate cu EIF (vezi Fig. 10) pentru folosirea parametrilor de interoperabilitate asociați fiecărui nivel de interoperabilitate sunt:

Nivel de Interoperabilitate

Caracteristici

Administrația publică va examina atent toată legislația privitoare la schimbul de date, incluzând datele cu caracter personal, atunci când definește un serviciu public.

*) Figura 9 este reprodusă în facsimil.

Parametrii necesari

Armonizarea Legislației	Principii privind Reutilizarea datelor	Termeni și condiții Pentru furnizarea serviciului	Conformitatea cu legislația în vigoare
-------------------------	--	---	--

Nivel de Interoperabilitate

Armonizarea proceselor organizaționale între entități diferite	Organizațional
--	-----------------------

Caracteristici

Procesele organizaționale sunt documentate
Acorduri de parteneriat privind interacțiunea între procese
Clarificarea relațiilor organizaționale
Proceduri de management al schimbării documentate

Parametrii necesari

Structuri Organizatorice	Colaborări Parteneriate	Politici Organizaționale	Guvernanța Proceselor	Business Models
--------------------------	-------------------------	--------------------------	-----------------------	-----------------

Nivel de Interoperabilitate

Armonizarea semnificației informațiilor	Semantic
---	-----------------

Caracteristici

Utilizarea unei taxonomii pentru serviciile publice de bază
Sprrijinirea coagulării unor comunități sectoriale și transsectoriale în scopul facilitării interoperabilității semantice.

Parametrii necesari

Vocabulare	Identificatori	Listă codificări	Glosar
------------	----------------	------------------	--------

Nivel de Interoperabilitate

Rezolvarea problemelor tehnice	Tehnic
--------------------------------	---------------

Caracteristici

Formalizarea specificațiilor pentru asigurarea interoperabilității Tehnice la stabilirea unui serviciu public european.

Parametrii necesari

Vocabulare	Identificatori	Listă codificări	Glosar
------------	----------------	------------------	--------

Figura 10*). Recomandările CNI în conformitate cu EIF

*) Figura 10 este reprodusă în facsimil.

3.3.4. Open Data

Conceptul de Open Data se referă la principiul punerii la dispoziție, de către administrația publică, a datelor publice, disponibile din punct de vedere legal, către cetățeni și mediul de afaceri.

Administrația publică trebuie să pună la dispoziție datele de tip Open Data în format neproprietar și prelucrabil electronic.

Administrația publică trebuie să stabilească proceduri prin care să integreze datele de tip Open Data în procesele

operaționale proprii și să le aibă în vedere la realizarea sistemelor informaționale.

Administrația publică trebuie să țină cont de nevoia de consum a cetățenilor și mediului de afaceri pentru date de tip Open Data, îmbunătățind continuu utilizarea și publicarea datelor de tip deschis.

3.3.5. Facilitatori de interoperabilitate

Facilitatorii de interoperabilitate (vezi fig. 11) furnizează servicii privind translatarea protocoalelor, formatelor, limbajelor sau standardelor.

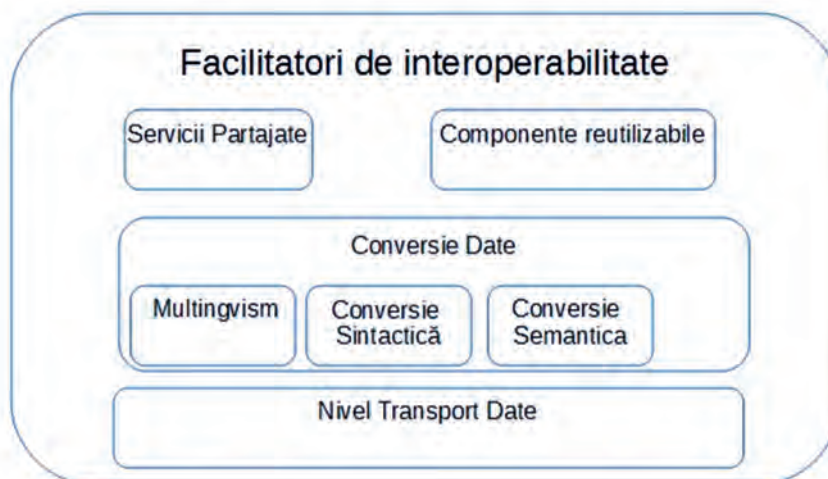

Figura 11*). Configurarea facilitatorilor de interoperabilitate

*) Figura 11 este reprodusă în facsimil.

3.3.6. Servicii publice externe

Serviciile publice externe includ serviciile furnizate de terți, cum ar fi, la nivel de business, serviciile de plată furnizate de instituțiile financiare sau, la nivel de infrastructură, servicii de conectivitate furnizate de furnizorii de comunicații.

3.3.7. Schimb de date securizat

Acest nivel al modelului este un punct central în modelul conceptual din moment ce accesul la toate serviciile publice funcționează și tranzitează acest nivel.

Din punctul de vedere al proceselor operaționale (BP), autoritățile și instituțiile administrației publice, precum și alte entități schimbă informații oficiale, ce pot implica accesul la registrele de bază.

Acest acces trebuie realizat în mod sigur, armonizat, administrat și controlat prin nivelul ce furnizează informații de schimb între autoritățile și instituțiile administrației publice, mediul de afaceri și cetățeni astfel încât să fie:

- semnat și certificat — atât expeditorul, cât și destinatarul trebuie să fie identificați și autentificați printr-un mecanism agreat;
- criptat — confidențialitatea datelor să fie asigurată;
- jurnalizat — înregistrările electronice sunt auditate, arhivate și organizate pentru a asigura trasabilitatea legală. Jurnalurile trebuie să fie protejate (confidențialitate, integritate, nonrepudiare) și monitorizate.

- protejat antivirus/antimalware — sunt instalate pachete software care asigură integritatea, disponibilitatea datelor/informațiilor/fișierelor

Figura 12*). Schimbul de date securizat

*) Figura 12 este reprodusă în facsimil.

În modelul conceptual propus, toate funcțiile anterioare sunt grupate în nivelul „Schimb de date securizat”.

Acest nivel va asigura schimbul securizat de mesaje certificate, înregistrări, formulare și alte tipuri de informații între diferite sisteme. Cerințele specifice de securitate (cum ar fi prelucrarea semnăturii electronice, certificate, criptare, marca de timp etc.) vor fi administrate în acest nivel, adițional nivelului transport de date.

Securitatea este una dintre cele mai importante bariere pentru interoperabilitate, dacă nu este aplicată într-un mod armonizat și agreeat între organizații. Modelul conceptual intenționează să accentueze acest lucru și să atenționeze toți furnizorii de servicii pentru a lua în considerare problemele de securitate și pentru a contribui la cadrul comun pentru îndeplinirea nevoilor de securitate, prin mecanisme compatibile și prin specificații agreeate, precum și prin înțelegerea comună a caracteristicilor esențiale, cum sunt cele ce privesc nivelul de autorizare și autentificare.

O condiție necesară pentru implementarea funcționalităților așteptate în cadrul nivelului de schimb de date securizat implică alinierea infrastructurilor de identificare și autorizare națională cu cele ale statelor membre, într-o schemă transnațională, conform normelor europene. Această schemă va stabili ce

arhitecturi de comunicații și date sunt necesare în contextul transnațional, în așa fel încât infrastructura pentru identitate electronică existentă a statelor membre să fie interoperabilă.

3.3.8. Managementul comunicațiilor securizate

Furnizarea schimbului de date sigur, certificat, criptat și înregistrat reclamă, de asemenea, funcții de administrare, care includ:

- managementul serviciului pentru asigurarea supervizării tuturor activităților ce privesc comunicațiile privind identificarea, autentificarea, autorizarea, transportul de date etc., incluzând accesul, emiterea, revocarea și auditul;

- serviciul de înregistrare pentru a asigura emiterea de autorizații potrivite, acces la servicii prin localizarea prealabilă și verificarea încrederii serviciului;

- jurnalizarea serviciului pentru a asigura înregistrarea schimburilor de date, executată adecvat, pentru păstrarea evidențelor și arhivare, atunci când este necesar.

3.3.9. Servicii publice agregate

Serviciile publice agregate sunt constituite prin gruparea unui număr de servicii publice de bază ce sunt accesate într-un mod sigur și controlat. Aceste funcții pot fi furnizate de autoritățile și instituțiile administrației publice de orice nivel, adică local, regional, național.

Model Conceptual Servicii Publice

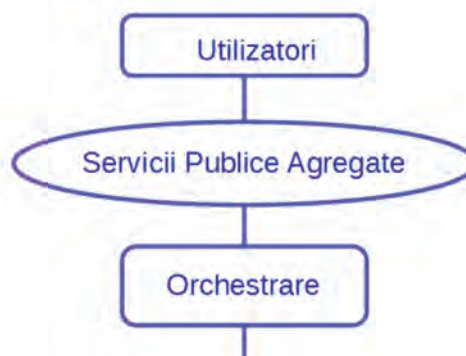

Figura 13*). Plasarea serviciilor publice agregate în cadrul Modelului conceptual de servicii publice

*) Figura 13 este reprodusă în facsimil.

Agregarea serviciilor se intenționează a fi prezentată utilizatorilor ca un singur serviciu. În spatele unui serviciu agregat tranzacțiile pot fi implementate transfrontalier, transsectorial sau între autoritățile și instituțiile administrației publice.

Serviciile agregate se realizează prin mecanisme adaptate la cerințe operaționale specifice. În cazul cel mai general, este necesar un anumit nivel de logică operațională pentru implementarea cerințelor, iar mecanismul de implementare poate lua diferite forme, precum orchestrarea sau soluții de tip Business Process Management, toate incluse în infrastructurile cu acces de tip portal.

În prezent, utilizatorii se așteaptă să poată accesa serviciile publice nu numai prin intermediul portal-urilor sau site-urilor guvernamentale, ci și prin intermediarii cu care sunt în contact în mod regulat. De aceea, serviciile publice ar trebui dezvoltate astfel încât să poată fi ușor integrate în site-urile intermediarilor,

prin mecanisme precum aplicațiile compozite (mash-ups) și widget-uri, fără ca administrația să piardă responsabilitatea pentru serviciul în sine, și cu indicații clare care să permită stabilirea diferenței dintre serviciile publice și serviciile private.

Dacă serviciile publice sunt furnizate de intermediari, autoritățile și instituțiile administrației publice vor stabili un proces de autorizare pentru a determina ce funcții de bază publice pot fi divulgate și către ce intermediar, precum și certificarea intermediarilor pentru a stabili încrederea între utilizatori și furnizorii de servicii.

3.4. Aplicații ale modelului conceptual

Puterea modelului conceptual este dată de flexibilitatea de a crea servicii diferite agregate prin combinarea serviciilor publice componente de la o gamă variată de furnizori.

Utilizând modelul conceptual, potențialul de a agrega diferite servicii este ridicat.

Exemplul transfrontalier

Figura 14 ilustrează un serviciu public european aplicat prin combinarea de servicii publice de bază, în acest caz accesul la registrele de bază naționale, aplicate în diferite state membre.

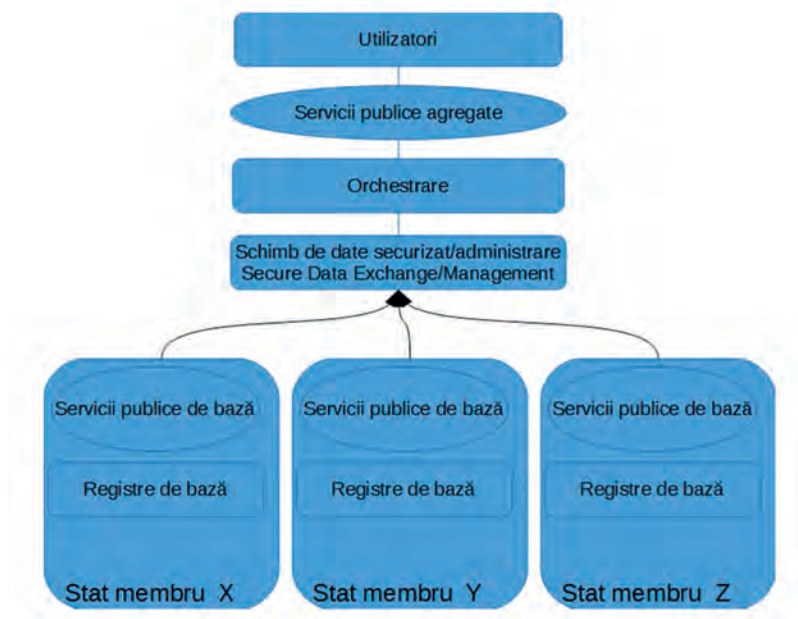

Figura 14*). Aplicații ale modelului conceptual — exemplul transfrontalier.

*) Figura 14 este reprodusă în facsimil.

Atunci când colaborează la crearea unor servicii publice europene, administrația publică trebuie să utilizeze o taxonomie comună pentru serviciile publice de bază și să convină asupra unor cerințe minime de serviciu privind schimbul securizat de date.

Exemplul transsectorial

Aplicarea modelului conceptual combină servicii publice de bază provenind din diferite sectoare în scopul furnizării unor noi servicii complexe așa cum este exemplificat în figura de mai jos.

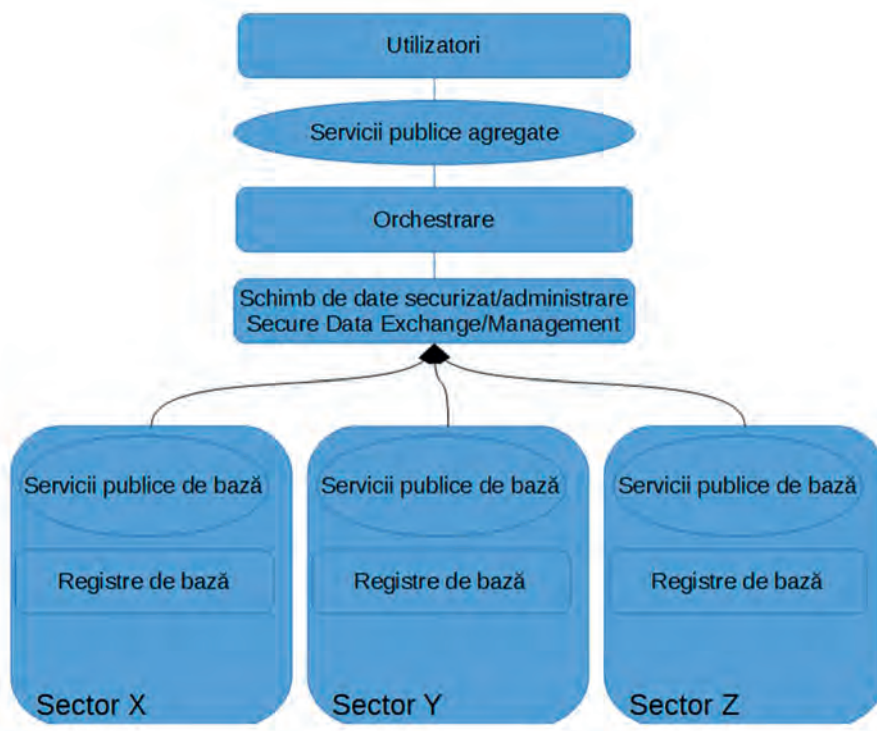

Figura 15*). Aplicații ale modelului conceptual — exemplul transsectorial

*) Figura 15 este reprodusă în facsimil.

4. Niveluri de interoperabilitate

Acest capitol descrie patru niveluri de interoperabilitate (vezi fig. 16). Fiecare merită o atenție specială atunci când este stabilit un nou serviciu public european sau național. Punerea în practică a modelului conceptual pentru servicii intrasectoriale/transfrontaliere impune ca fiecare dintre aceste niveluri să fie luat în considerare.

Înființarea unui nou serviciu public național este rezultatul acțiunii directe a administrației publice, necesitând noi acorduri de parteneriat bilaterale, multilaterale sau europene.

În cazul în care înființarea unui nou serviciu este consecința directă a noii legislații a UE, domeniul de aplicare, prioritățile și

resursele necesare pentru stabilirea și operarea serviciului trebuie să fie definite în momentul în care se adoptă în legislația națională.

Cu toate acestea, sprijinul politic este necesar și în cazurile în care noile servicii nu sunt direct legate de o nouă legislație, dar sunt create pentru a oferi servicii publice centrate pe utilizator, mai bune sau mai multe.

Pentru o cooperare eficientă, toate părțile interesate implicate trebuie să ajungă la o viziune comună, să convină asupra acțiunilor și alinierii priorităților. Acțiunile la nivel transsectorial/transfrontalier pot fi îndeplinite cu succes doar dacă statele membre alocă resurse și prioritizează efortul în scopul atingerii obiectivelor comune, conform planificării.

Figura 16*). Nivele de interoperabilitate

4.1. Interoperabilitatea juridică

Fiecare autoritate și instituție publică ce contribuie la furnizarea unui serviciu public funcționează în cadrul juridic național propriu.

Uneori, incompatibilități între legislațiile din diferite state membre, ce lucrează împreună pentru un proiect, fac sarcina mai complexă sau chiar imposibilă, chiar și în cazul în care o astfel de legislație este rezultatul transpunerii europene a directivelor în legislația națională, astfel încât poate apărea necesitatea unor noi inițiative legislative pentru remedierea unor astfel de situații.

Atunci când informațiile sunt schimbate între două state membre pentru a furniza servicii publice juridice europene, validitatea informațiilor și protecția datelor trebuie menținute în ambele state, respectiv atât în statul expeditor, cât și în statul destinatar.

4.2. Interoperabilitatea organizațională

Acest aspect al interoperabilității se axează pe modul în care organizațiile, cum ar fi autoritățile și instituțiile administrației publice

din state membre diferite sau din sectoare diferite, cooperează pentru atingerea obiectivelor stabilite de comun acord.

În practică, interoperabilitatea organizațională implică integrarea, optimizarea proceselor operaționale (BP) și schimbul de date aferente.

Interoperabilitatea organizațională, de asemenea, își propune să răspundă cerințelor comunității utilizatorilor prin servicii disponibile, ușor de identificat, accesibile și centrate pe utilizator.

4.2.1. Alinierea proceselor operaționale

Pentru ca diferite autorități și instituții publice să fie în măsură să lucreze împreună, în mod eficient și eficace, și să furnizeze servicii publice de nivel european, acestea trebuie să alinieze procesele operaționale (business process — BP) existente sau chiar să definească și să stabilească noi procese operaționale.

Alinierea proceselor operaționale presupune documentarea acestora, într-un mod standardizat, astfel încât toate autoritățile și instituțiile administrației publice care contribuie la furnizarea de servicii publice să poată înțelege global procesele operaționale și rolul lor.

*) Figura 16 este reprodusă în facsimil.

Administrația publică trebuie să își documenteze procesele operaționale și să convină asupra modului în care aceste procese urmează să interacționeze în scopul furnizării unui serviciu public.

4.2.2. Relațiile organizatorice

Prin *orientarea către servicii*, pe care se bazează modelul conceptual pentru serviciile publice, se înțelege că relația dintre furnizorii serviciului și clienții serviciului trebuie structurată în mod clar.

Aceasta implică găsirea de instrumente pentru formalizarea asistenței reciproce, a acțiunilor comune și pentru interconectarea proceselor operaționale aferente furnizării de servicii. Exemple de astfel de instrumente sunt memorandumurile de înțelegere cu privire la acțiunile comune și la cooperare și/sau acordurile la nivel de servicii semnate între instituțiile administrației publice participante.

Pentru acțiunile transfrontaliere se preferă acordurile multilaterale.

Administrația publică trebuie să își clarifice relațiile organizaționale, ca parte a creării unui serviciu public.

4.2.3. Managementul schimbării

Din moment ce furnizarea unui serviciu public este rezultatul efortului colectiv al părților ce produc sau utilizează componente ale serviciilor, managementul schimbării este un proces critic pentru asigurarea acurateței datelor, precum și a continuității și fiabilității serviciilor oferite către alte autorități sau instituții ale administrației publice, cetățeni sau mediul de afaceri.

Pentru a asigura continuitatea furnizării serviciului public, autoritățile care colaborează la furnizarea acestuia trebuie să convină asupra proceselor aferente managementului schimbării.

4.3. Interoperabilitatea semantică

Interoperabilitatea semantică permite organizațiilor să prelucreze informațiile care provin din surse externe într-un mod inteligibil. Se asigură astfel înțelegerea și conservarea sensului precis al informațiilor pe parcursul schimburilor între părți.

Punctul de pornire al interoperabilității semantice este crearea unor structuri de date sectoriale care pot fi considerate drept componente de bază. Odată ce acestea au fost create, este nevoie ca organizațiile participante să convină asupra semnificației informațiilor schimbate. Date fiind contextele lingvistice, culturale, legale și administrative diferite din statele membre, acest lucru pune probleme semnificative. Multilingvismul din Uniunea Europeană face ca această chestiune să fie și mai complexă.

În contextul EIF, interoperabilitatea semantică include următoarele aspecte:

- interoperabilitatea semantică se referă la semnificația structurilor de date și la relațiile dintre ele. Include dezvoltarea vocabularului schimburilor de date și garantează că structurile de date sunt înțelese în același mod de părțile care comunică.

- interoperabilitatea sintactică se referă la descrierea formatului informațiilor de schimbat în termeni de gramatică, format și modele.

Realizarea interoperabilității semantice la nivel european necesită cel puțin respectarea:

- proceselor și metodologiilor convenite pentru dezvoltarea activelor de interoperabilitate semantică;

- acordului între comunitățile sectoriale și transsectoriale cu privire la utilizarea activelor de interoperabilitate semantică la nivelul UE.

4.4. Interoperabilitatea tehnică

Interoperabilitatea tehnică se referă la aspectele tehnice de interconectare a sistemelor informatice. Aceasta include aspecte precum specificațiile de interfață, serviciile de interconectare, serviciile de integrare a aplicațiilor, a datelor, prezentarea și schimbul de date etc.

Instituțiile administrației publice au caracteristici specifice la nivel politic, legal, administrativ și, parțial, semantic, însă

interoperabilitatea la nivel tehnic nu este specifică acestora. De aceea, interoperabilitatea tehnică ar trebui asigurată, atunci când este posibil, prin utilizarea unor specificații formalizate, fie standarde în temeiul Directivei 98/34/CE, fie specificații elaborate de foruri și consorții din industria TIC.

Atunci când creează servicii publice electronice, administrația publică trebuie să convină asupra unor specificații formalizate pentru garantarea interoperabilității tehnice.

La nivel guvernamental se va realiza un cadru național de arhitectură TIC — Romanian Government Enterprise Architecture Framework, denumit în continuare *RGEAF*, care va avea în vedere și interoperabilitatea tehnică a sistemelor informatice.

RGEAF se va baza pe arhitectura de referință în ceea ce privește interoperabilitatea europeană (European Interoperability Reference Architecture, denumit în continuare *EIRA*). Această arhitectură definește elementele componente conceptuale care sunt necesare pentru a construi sisteme informaționale ce contribuie la realizarea serviciilor publice electronice și maparea soluțiilor reutilizabile. *EIRA* realizează extinderea serviciilor către cetățeni și mediul de afaceri și oferă o abordare logică în ceea ce privește furnizarea de servicii publice electronice interoperabile la nivel transfrontalier și intersectorial. Ea definește capacitățile necesare pentru promovarea interoperabilității ca un set de componente (architecture building blocks — ABBs).

Cele 4 caracteristici principale ale *EIRA* sunt:

- terminologie comună pentru atingerea unui nivel minim de coordonare: oferă un set bine definit de blocuri arhitecturale (ABBs) care oferă un minim de înțelegere a celor mai importante componente necesare pentru a construi servicii publice interoperabile;

- arhitectura de referință pentru furnizarea de servicii publice electronice: oferă un cadru pentru a mapa blocurile de soluție (re)utilizabile (solution building blocks — SBBs) ale unei soluții de e-guvernare. Acest lucru permite managerilor de portofoliu de a raționaliza, gestiona și documenta portofoliul propriu de soluții;

- neutralitatea tehnologiei și a produselor și utilizarea unei arhitecturi orientate spre servicii (AOS): *EIRA* adoptă un tip de arhitectură orientată spre servicii și promovează *ArchMate* ca instrument de modelare;

- alinierea cu EIF și TOGAF: *EIRA* este aliniată la Cadrul European de Interoperabilitate (EIF) și este armonizată în contextul dat de strategia europeană de interoperabilitate (EIS). Viziunea *EIRA* corespunde nivelurilor de interoperabilitate ale EIF: legal, organizațional, semantic și tehnic. În conformitate cu TOGAF, *EIRA* se concentrează pe arhitectura de nivel înalt, reutilizează terminologia și paradigmele din TOGAF.

5. Acorduri de parteneriat pentru interoperabilitate

Acest capitol propune modul de cooperare între autoritățile și instituțiile administrației publice pentru a sprijini realizarea de servicii publice la nivel național sau european.

Realizarea unor servicii publice electronice necesită o cooperare între diferite autorități și instituții ale administrației publice pentru nivelurile de interoperabilitate descrise anterior.

Pentru fiecare nivel, organizațiile implicate trebuie să formalizeze acorduri de parteneriat pentru interoperabilitate.

Acordurile trebuie redactate cu suficiente detalii pentru a-și atinge scopul — acela de a oferi un serviciu public electronic, dar lăsând în același timp fiecărei organizații un grad de autonomie internă.

La nivel juridic, caracterul specific și obligatoriu al acordurilor de interoperabilitate decurge din legislație, respectiv din directivele europene și din transpunerea acestora în legislația națională sau din acorduri bilaterale și multilaterale care se situează în afara domeniului de aplicare al EIF.

La nivel organizațional, acordurile de interoperabilitate pot lua, de exemplu, forma unor memorandumuri de înțelegere sau

a unor acorduri la nivel de servicii, în care se precizează obligațiile fiecărei părți care participă la procese operaționale transfrontaliere. Acordurile de interoperabilitate la nivel organizațional trebuie să definească nivelurile de serviciu preconizate, procedurile de sprijin/intervenție, detaliile de contact etc., făcând trimitere, acolo unde este cazul, la nivelurile semantic și tehnic pe care se bazează.

La nivel semantic, acordurile de interoperabilitate pot lua forma unor taxonomii de referință, scheme, liste de coduri, dicționare de date, biblioteci sectoriale ș.a.m.d.

La nivel tehnic, acordurile de interoperabilitate includ specificațiile de interfață, protocoalele de comunicare, specificațiile de mesagerie, formatele de date, specificațiile de securitate sau specificațiile de înregistrare dinamică sau de prezentare a serviciului.

În vreme ce acordurile de interoperabilitate la nivelurile juridic și organizațional vor fi, în genere, foarte specifice pentru serviciul public european în cauză, acordurile de interoperabilitate la nivel tehnic și, într-o mai mică măsură, la nivel semantic pot adesea reproduce specificații formalizate existente.

Atunci când creează servicii publice electronice, autoritățile administrației publice trebuie să întemeieze acordurile de interoperabilitate pe specificațiile formalizate existente sau, dacă acestea nu există, ele trebuie să coopereze cu autoritățile administrației publice interesate în aceleași domenii.

5.1. Selectarea și evaluarea specificațiilor formalizate

Atunci când autoritățile sau instituțiile publice selectează tehnologii sau specificații formalizate pentru asigurarea interoperabilității, acestea trebuie să evalueze specificații formalizate relevante.

Evaluarea va fi dimensionată în conformitate cu nevoile de interoperabilitate ale autorității sau instituției publice în cauză, utilizând criterii obiective, orientate, în principal, către cerințe funcționale din punctul de vedere al interoperabilității. Dacă există mai multe specificații funcționale ce întrunesc criteriile funcționale referitoare la interoperabilitate, pot fi utilizate și alte criterii, cum ar fi calitatea implementării, suportul tehnic, potențialul de reutilizare și utilizarea standardelor deschise.

Administrația publică trebuie să aibă o abordare structurată, transparentă și obiectivă atunci când evaluează și selectează specificațiile formalizate.

Pentru ca diferite entități administrative să poată colabora în mod eficient și eficace la furnizarea de servicii publice europene ar putea fi nevoie ca acestea să își alinieze procesele operaționale existente sau să definească și să aplice procese operaționale noi.

Alinierea proceselor operaționale presupune documentarea acestora într-un mod stabilit de comun acord și cu ajutorul unor tehnici de modelare general acceptate, inclusiv a informațiilor schimbate, astfel încât toate administrațiile publice participante la furnizarea serviciilor publice europene să poată înțelege ansamblul procesului operațional („end-to-end”) și rolul care le revine în cadrul acestuia.

Documentarea proceselor operaționale, folosind tehnici de modelare general acceptate și acorduri asupra modului în care aceste procese ar trebui să fie aliniate pentru furnizarea unui serviciu public, implică găsirea de instrumente pentru formalizarea asistenței reciproce, a acțiunilor comune și pentru interconectarea proceselor operaționale ca parte a furnizării serviciului, de exemplu prin semnarea de acorduri (parteneriat la nivel național sau acorduri de tip MoU și SLA la nivel european) între administrațiile publice participante. În ceea ce privește acțiunile transfrontaliere se preferă acordurile multilaterale sau globale europene.

5.2. Specificații deschise și reutilizabile

Nivelul de deschidere al specificațiilor tehnice este un element important pentru posibilitatea partajării și reutilizării

componentelor software rezultate din implementarea specificațiilor.

Dacă principiul specificațiilor deschise este aplicat în întregime:

— toți beneficiarii au posibilitatea de a contribui la dezvoltarea specificației, iar consultarea publică este parte a procesului de decizie;

— specificațiile sunt disponibile pentru oricine pentru consultare;

— drepturile de proprietate ale specificațiilor sunt licențiate conform legii în așa fel încât să permită implementarea atât de software comercial, cât și de soluții de tip open source.

Datorită impactului pozitiv asupra interoperabilității, utilizarea specificațiilor deschise caracterizate de proprietățile anterior menționate, precum și datorită posibilității partajării și reutilizării softului rezultat din astfel de specificații, utilizarea specificațiilor deschise este încurajată pentru sistemele informatice destinate furnizării unor servicii publice. În cazuri specifice, autoritățile publice pot decide să utilizeze și altfel de specificații dacă cerințele de interoperabilitate nu sunt îndeplinite de specificațiile deschise. Cu excepția cazului când sunt implementate sisteme sau soluții inovative, administrația publică va alege soluții mature care au o prezență solidă pe piață.

Atunci când creează servicii publice, administrația publică trebuie să favorizeze specificațiile deschise, cu luarea în considerare în mod corespunzător a gradului de acoperire a necesităților funcționale, a nivelului de maturitate și a sprijinului de piață pentru acestea.

5.3. Contribuția la procesul de standardizare

În anumite cazuri, administrația publică poate constata că nu există specificații formalizate potrivite cu cerințele dintr-un anumit domeniu. Dacă trebuie definite noi specificații, administrația publică fie va dezvolta singură aceste specificații și va publica rezultatele, fie va solicita realizarea acestui lucru către organizațiile care se ocupă de standardizare. Există situații când specificațiile disponibile trebuie să fie îmbunătățite, dar procesul poate fi îndelungat. În aceste cazuri, administrația publică trebuie să se implice în mod activ în procesul de standardizare.

Administrația publică are obligația de a-și asuma rolul de lider sau de a participa activ la eforturile de standardizare legate de necesitățile ei.

8. Guvernanța interoperabilității

Datorită caracteristicilor transsectoriale și transfrontaliere, serviciile publice operează într-un mediu complex, în continuă schimbare. Asigurarea interoperabilității dintre mijloacele legale, procesele operaționale, schimbul de informații, servicii și componente de bază pentru livrarea unor servicii publice la nivel național sau european este o sarcină permanentă deoarece interoperabilitatea poate fi perturbată de orice modificări ale mediului: legislative, cerințe noi ale mediului de afaceri, ale cetățeanului sau ale organizațiilor publice sau chiar schimbări tehnologice.

Chiar dacă interoperabilitatea este menținută pentru un anumit serviciu public, furnizarea acesteia este deseori bazată pe componente comune altor servicii publice. Aceste componente rezultate din acordurile de interoperabilitate, altele decât în scopul serviciilor publice, trebuie să fie, la rândul lor, disponibile.

Mai mult, cum componentele comune în diverse acorduri de interoperabilitate sunt rezultate din colaborarea la nivele diferite (local, regional, național, european) coordonarea și monitorizarea trebuie realizate holistic.

Administrația publică trebuie să instituie la toate nivelurile administrative un cadru de guvernanță a activităților lor aferente interoperabilității.

Atunci când operează și furnizează un serviciu public electronic, administrația publică trebuie să garanteze că se asigură continuitatea în timp a interoperabilității.

7. Abrevieri și glosar

7.1. Abrevieri

A2A	Interacțiunea între diferite entități ale administrației publice
A2B	Interacțiunea între administrația publică și mediul de afaceri
A2C	Interacțiunea între administrația publică și cetățean
ABC	Interacțiunea între administrația publică, mediul de afaceri, cetățean
CE	Comisia Europeană
AOS	Arhitectură orientată spre servicii
EIS	Strategia europeană de interoperabilitate
UE	Uniunea Europeană
LUPE (EUPL)	Licența publică a Uniunii Europene
IDABC	Furnizarea interoperabilă de servicii paneuropene de e-guvernare către administrațiile publice, cetățeni și mediul de afaceri
TIC	Tehnologia informației și comunicațiilor
ISA	Soluții de interoperabilitate pentru administrațiile publice europene
MoU	Memorandum de înțelegere
SM	Stat membru
CNI	Cadrul Național de Interoperabilitate
NIFO	Observatorul național al cadrului de interoperabilitate
OSOR	Open Source Observatory and Repository
MAE	Ministerul Afacerilor Externe
MAI	Ministerul Afacerilor Interne
MJ	Ministerul Justiției
DRPCIV	Direcția Regim Permise de Conducere și Înmatriculare Autovehicule
DEPABD	Direcția pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date
ONRC	Oficiul Național al Registrului Comerțului
IGPR	Inspectoratul General al Poliției Române
SEMIC.EU	Centrul european de interoperabilitate semantică
SLA	Acord la nivel de servicii
SOA	Service Oriented Architecture

7.2. Glosar

<i>Accesibilitate</i>	În contextul de față trebuie înțeleasă ca accesibilitate web, ceea ce înseamnă că oricine, inclusiv persoanele cu dizabilități, poate percepe, înțelege, naviga și interacționa cu internetul și poate avea ocazia de a aduce o contribuție în societate. În vreme ce accesibilitatea este un concept mai larg, eAccesibilitatea are drept obiectiv să garanteze că persoanele cu dizabilități și persoanele în vârstă pot accesa TIC în aceeași măsură ca oricare alte persoane.
<i>Sarcină administrativă</i>	Activitățile administrative pe care întreprinderile le realizează exclusiv în scopul de a îndeplini obligațiile legale (http://ec.europa.eu/enterprise/policies/better-regulation/glossary/index_en.htm)
<i>Servicii publice complexe</i>	Termen generic utilizat în cadrul modelului conceptual EIF pentru serviciile publice pentru a face referire la un set de servicii publice de bază, accesate în mod securizat și controlat înainte de a fi combinate și furnizate ca un întreg către utilizatorii finali.
<i>Sursă autentică</i>	O sursă autentică de informații este informația stocată o singură dată și care este considerată a fi corectă, astfel încât să servească drept bază pentru reutilizare.
<i>Servicii publice de bază</i>	Serviciile publice de bază reprezintă componentele fundamentale de servicii din care se pot construi servicii publice europene. Conform modelului conceptual EIF, sunt trei tipuri fundamentale de servicii publice de bază: registre de bază, facilitatori de interoperabilitate și servicii externe.
<i>Registre de bază</i>	Surse autentice de informații în controlul unei administrații publice. De exemplu: registre de persoane, vehicule, societăți comerciale, autorizații, cod TVA, amplasamente, clădiri, drumuri etc.
<i>Abordare modulară</i>	Abordare referitoare la construirea sistemelor informatice de la arhitectură la aplicare, în care sistemul informatic este definit drept un ansamblu sau un agregat de componente care conțin date și funcționalități în grup care mai pot fi reutilizate ca „module” pentru construirea altor servicii publice sau sisteme informatice.
<i>Proces operațional</i>	Un proces operațional reprezintă o secvență de activități conexe care creează valoare prin transformarea elementelor de intrare (<i>input</i>) în elemente de ieșire (<i>output</i>) mai valoroase. Acest lucru poate fi realizat de participarea umană, de sisteme TIC sau de ambele.
<i>Platformă de colaborare</i>	Un set de servicii și facilități specifice pentru uzul unei comunități specifice și interacțiunile aferente, obiectivul fiind acela de a facilita cooperarea în vederea atingerii unor obiective comune. În mod obișnuit, serviciile sunt servicii de comunicații și încorporează un depozit pentru obiectele, informațiile, materialele schimbate etc. Un exemplu semnificativ este platforma ePractice.eu, proiectată în scopul de a permite reprezentanților administrațiilor publice care participă la furnizarea de servicii publice să beneficieze reciproc de rezultatele, cunoștințele și experiența lor. Alte exemple sunt OSOR.eu și SEMIC.eu

<i>Program informatic (software) customizat</i>	Software specific care fie este elaborat intern, în cadrul unei organizații (în cazul EIF, o administrație publică), fie elaborat pentru organizația respectivă de către un contractant astfel încât să satisfacă cerințele specifice ale organizației respective. În cele mai multe cazuri, software-ul customizat este plătit integral de organizație care devine, implicit, proprietarul software-ului respectiv și deține toate drepturile pentru utilizarea ulterioară a acestuia.
<i>Depozit de date</i>	Orice colecție de date destinate utilizării (prelucrare, stocare, interogare etc.) de un sistem de informații. În mod obișnuit, un depozit de date conține informații structurale și semantice suplimentare cu privire la datele respective, fiind conceput astfel încât să ajute la utilizarea datelor (modele de date, relații între elementele de date, metadate etc.). Poate furniza funcționalități specifice strâns legate de datele stocate în depozit (căutare, indexare etc.).
<i>Reprezentarea datelor</i>	Modul în care datele sunt exprimate simbolic în sistem binar în computer.
<i>Document</i>	Informație sau obiect înregistrat care poate fi tratat ca o unitate (a se vedea specificațiile MOREQ la adresa http://ec.europa.eu/transparency/archival_policy/moreq/doc/moreq2_spec.pdf)
<i>eIncluziune</i>	eIncluziunea (incluziunea electronică) are drept obiectiv prevenirea riscurilor de „excluziune digitală”, adică de a garanta că persoanele dezavantajate nu sunt lăsate deoparte și de a evita noi forme de excluziune din cauza lipsei de competențe digitale sau a lipsei accesului la internet.
<i>eGuvernare</i>	eGuvernarea („guvernarea electronică”) se referă la utilizarea instrumentelor și sistemelor puse la dispoziție de tehnologia comunicațiilor (TIC) pentru furnizarea de servicii publice mai bune pentru cetățeni și mediul de afaceri.
<i>Semnătură electronică</i>	Conform Regulamentului (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă
<i>EIDAS</i>	Electronic Identity, Authentication, eSignature (Regulamentul nr. 910/2014)
<i>Certificare electronică</i>	Certificarea electronică reprezintă aplicarea unei semnături electronice de către o persoană sau entitate autorizată, într-un context specific, într-un scop specific. Cel mai adesea se utilizează pentru a indica faptul că un anumit proces de validare a fost executat și că semnatarul atestă un rezultat dat. În cazul cel mai simplu poate reprezenta pur și simplu confirmarea unui fapt de către o persoană autorizată.
<i>Înregistrări electronice</i>	O înregistrare în formă electronică (a se vedea specificațiile MOREQ la adresa http://ec.europa.eu/transparency/archival_policy/moreq/doc/moreq2_spec.pdf).
<i>Procesul de creare a unui serviciu public european</i>	Activitățile necesare pentru crearea unui serviciu public european (EPS — <i>European public service</i>), în baza cărora acesta este gata pentru a fi utilizat.
<i>Strategia europeană privind interoperabilitatea (EIS)</i>	Strategia europeană privind interoperabilitatea (EIS) furnizează baza pentru definirea cadrului organizațional, financiar și operațional (inclusiv guvernanta) necesar pentru asigurarea sprijinului constant pentru interoperabilitatea transfrontalieră și trans-sectorială, precum și pentru schimbul de informații între administrațiile publice europene.
<i>Servicii publice europene</i>	Prin „serviciu public european” se înțelege un serviciu public furnizat de administrațiile publice, fie între ele, fie către întreprinderile și cetățenii europeni.
<i>Specificații formalizate Informații</i>	Specificațiile formalizate sunt fie standarde elaborate în temeiul Directivei UE 98/34, fie specificații stabilite de forurile și consorțiile din industria TIC.
<i>Tehnologia informației și comunicațiilor (TIC)</i>	Informațiile reprezintă date îmbogățite semantic, de exemplu colecții de date cărora li s-a atribuit relevanță și scop.
<i>Interfață</i>	Tehnologie, de exemplu computere electronice, software și tehnologii de comunicații pentru computere, utilizate în scopul de a converti, stoca, proteja, prelucra, transmite și regăsi informații.
<i>Interoperabilitate</i>	O interfață este o frontieră conceptuală sau fizică atunci când interacționează două (sau mai multe) sisteme juridice, organizații, procese, comunicatori, sisteme IT independente sau orice variație/combinatie a acestora. Capacitatea unor organizații distincte și diverse de a interacționa în scopul realizării unor obiective care aduc beneficii reciproce și sunt convenite mutual, care implică partajarea de informații și cunoștințe între organizații prin intermediul proceselor profesionale pe care acestea le sprijină, utilizând schimbul de date între respectivele sisteme TIC deținute de acestea.
<i>Acorduri de interoperabilitate</i>	Acordurile scrise de interoperabilitate sunt documente concrete și obligatorii care stabilesc obligații precise pentru cele două părți care cooperează printr-o interfață în scopul realizării interoperabilității.
<i>Cadru de interoperabilitate</i>	Un cadru de interoperabilitate reprezintă o abordare comună a interoperabilității din partea unor organizații care doresc să conlucreze în scopul furnizării în comun de servicii publice. În cadrul domeniului de aplicare al acestuia se specifică un set de elemente comune, cum ar fi vocabularul, conceptele, principiile, politicile, orientările, recomandările, standardele, specificațiile și practicile.
<i>Guvernanta interoperabilității</i>	Guvernanta interoperabilității acoperă relațiile de proprietate, definiția, dezvoltarea, mentenanța, monitorizarea, promovarea și implementarea cadrelor de interoperabilitate în contextul unor organizații care conlucrează în vederea furnizării de servicii (publice). Este o funcție de nivel înalt care furnizează direcția de ansamblu, structurile și procesele organizaționale în scopul asigurării faptului că prin cadrele de interoperabilitate se sprijină și se extind strategiile și obiectivele organizațiilor.

<i>Niveluri de interoperabilitate</i>	Nivelurile de interoperabilitate clasifică preocupările în materie de interoperabilitate în funcție de persoana sau obiectivul vizat(ă) și includ, într-un context politic dat, interoperabilitatea juridică, organizațională, semantică și tehnică.
<i>Sistemele existente</i>	Se referă, în general, la sistemele actuale care realizează încă funcții esențiale sau furnizează acces la datele esențiale, dar care utilizează tehnologii mai vechi/nestandardizate, creează dificultăți la integrarea cu sisteme mai noi și a căror înlocuire este percepută ca fiind dificilă sau costisitoare. În mod concret, orice sistem IT, indiferent de generație, inclusiv unul care a fost implementat recent, dar care nu a fost proiectat de la bun început în vederea reutilizării sau integrării cu alte sisteme, poate fi clasificat în această categorie.
<i>Interconectarea sistemelor</i>	Interconectarea sistemelor se referă la comunicațiile dintre sisteme care operează mai mult sau mai puțin independent (asincron) și ale căror stări interne nu sunt puternic interdependente. Interconectarea ia forma mesajelor transmise între sistemele în cauză, de regulă implementate printr-un nivel intermediar sau un sistem de punere în așteptare, astfel încât sistemul-țintă tratează cererea în modul și în momentul în care poate face acest lucru. Astfel, sistemul-țintă poate să nu fie disponibil la momentul cererii, iar aceasta este pusă în așteptare în vederea unei acțiuni ulterioare.
<i>Acord de parteneriat</i>	Un acord bilateral sau multilateral între două sau mai multe organizații care stabilește un set de domenii și mijloace de cooperare, colaborare sau alt mod de asistență reciprocă. Natura exactă a acestor activități depinde de natura celor două (sau mai multe) organizații, domeniul de activitate în cauză și domeniul de aplicare al cooperării preconizate.
<i>Furnizare pe canale multiple</i>	Un canal reprezintă un mijloc utilizat de o administrație publică pentru a interacționa și furniza servicii utilizatorilor săi, precum și un mijloc pentru utilizatori de a contacta instituțiile administrației publice în scopul obținerii de servicii publice. Termenul „utilizator” include cetățeni, întreprinderi și organizații de consumatori de servicii publice. Setul de „mijloace” posibile pentru furnizarea electronică se modifică în permanență, iar în prezent include tehnologii web, telefonie, mijloace de informare pe suport hârtie, contacte personale ș.a.m.d., aplicații ale acestor tehnologii, precum internet, e-mail, SMS, centrale de apel, ghișee de servicii, precum și dispozitive pentru accesarea respectivelor aplicații, precum computere personale, telefoane mobile, chioșcuri sau televiziune digitală. Furnizarea pe canale multiple se referă la furnizarea de servicii publice în mod simultan și independent prin intermediul a două sau mai multe astfel de canale, care pot fi selectate de utilizator în funcție de necesitățile sale.
<i>Cadrul național de interoperabilitate (CNI)</i>	CNI-urile sunt cadre de interoperabilitate definite de statele membre în mod individual în scopul guvernării sistemelor și infrastructurii IT în propriile țări.
<i>Surse deschise sau software cu sursă deschisă (OSS — Open Source Software)</i>	A se vedea cele 10 criterii care definesc software-ul cu sursă deschisă pe site-ul Open Source Initiative: http://www.opensource.org/docs/osd O definiție alternativă (sau software gratuit) se poate găsi la adresa: http://www.gnu.org/philosophy/free-sw.html
<i>Open Source Observatory and Repository (OSOR)</i>	<i>Open Source Observatory and Repository</i> pentru administrațiile publice europene (OSOR) este o platformă destinată schimbului de informații, experiență și coduri OSS în scopul utilizării în administrațiile publice (http://www.osor.eu/).
<i>Orchestrare</i>	Gruparea și execuția secvențială a unor seturi de tranzacții care implică utilizarea altor servicii și funcționalități, în conformitate cu regulile operaționale încorporate în unul sau mai multe procese operaționale documentate, cu obiectivul final de a realiza sau furniza o altă funcție sau serviciu cu valoare adăugată. Orchestrarea este strâns legată de conceptul de workflow. În mod obișnuit, orchestrarea implică executarea unui set de procese, descrise în limbaj standard, de către un „motor de orchestrare”, care poate fi configurat și este capabil să execute apelurile de serviciu necesare și să ruteze intrările și ieșirile proceselor în conformitate cu regulile descrise în limbajul respectiv.
<i>Ghișeu unic (Point of Single Contact — PoSC)</i>	Unicul interlocutor instituțional pentru un furnizor de servicii dat, prin intermediul căruia acesta din urmă poate colecta toate informațiile relevante și poate completa cu ușurință, la distanță și în mod electronic, toate procedurile și formalitățile pentru accesarea unei activități de serviciu (a se vedea articolul 8 din Directiva Servicii — JO L376 din 27.12.2006).
<i>Software brevetat</i>	Software care, în general, contra unei taxe, poate fi utilizat pe un număr limitat de computere și/sau de către un număr limitat de utilizatori. Modul de funcționare intern al software-ului (codul sursă) nu este disponibil spre studiere și/sau modificare de către utilizator.
<i>Protocol</i>	Set de convenții care guvernează interacțiunea proceselor, dispozitivelor și a altor componente în cadrul sistemelor și între acestea
<i>Înregistrare</i>	Document(e) produs(e) sau primit(e) de o persoană sau o organizație în cursul operațiunilor, care este păstrat de respectiva persoană sau organizație (a se vedea specificațiile MOREQ la http://ec.europa.eu/transparency/archival_policy/moreq/doc/moreq2_spec.pdf)

NOTĂ:

O înregistrare poate încorpora unul sau mai multe documente (de exemplu, atunci când un document are anexe) și se poate prezenta prin orice mijloc și în orice format. În plus față de conținutul documentului (documentelor) trebuie incluse informațiile contextuale și, dacă este cazul, informațiile structurale (adică informațiile care descriu componentele înregistrării). Trăsătura esențială a înregistrărilor este că nu pot fi modificate.

Reutilizabilitate	Gradul în care un modul de software sau al unui alt produs poate fi utilizat în alt context decât cel al scopului său original, prevăzut sau principal.
Schimb securizat de date	Acesta este o componentă a modelului conceptual pentru serviciile publice europene. Obiectivul său este de a garanta că toate schimburile transfrontaliere de date se realizează în mod securizat și controlat.
Centrul european de interoperabilitate semantică (SEMIC.EU)	SEMIC.EU (<i>Semantic Interoperability Centre Europe</i>) reprezintă un serviciu și o platformă de colaborare oferite de Comisia Europeană pentru a sprijini schimbul de active de interoperabilitate destinate utilizării în administrațiile publice și eGuvernare (http://www.semic.eu)
Active de interoperabilitate semantică	Activele de interoperabilitate semantică reprezintă o componentă a activelor de interoperabilitate și includ toate elementele nivelului semantic, precum cataloage, vocabulare, dicționare multilingve, ontologii, tabele de corespondență, reguli de corespondență, descrieri ale serviciului, categorii și servicii web.
Orientare către serviciu	Orientare către serviciu înseamnă crearea și utilizarea proceselor operaționale prezentate sub formă de servicii.
Acord la nivel de servicii	Acord formalizat între două entități care cooperează, în general, un furnizor de servicii și un utilizator. Acordul se prezintă sub forma unui contract scris, negociat. În general, astfel de acorduri definesc sisteme de evaluare specifice (indicatori-cheie ai performanței — <i>Key Performance Indicators</i> , KPI) pentru măsurarea prestației furnizorului de servicii (care, în ansamblu, definesc „nivelul serviciului”) și stabilesc angajamente obligatorii privind atingerea unor obiective specifice pentru anumiți KPI, la care se adaugă acțiuni precum măsurile corective. Acordurile la nivel de servicii pot include angajamente din partea utilizatorului de a respecta anumite termene de notificare, de a pune la dispoziție instalații sau alte resurse necesare furnizorului de servicii pe parcursul furnizării serviciului, soluționării problemelor sau al elaborării inputului furnizorului de servicii către utilizator.
Service Oriented Architecture (SOA) alternativ Arhitectură orientată pe servicii (AOS)	<i>Service oriented architecture</i> este o paradigmă pentru organizarea și utilizarea unor capacități distribuite care se pot afla sub controlul unor diferiți proprietari. Oferă o modalitate uniformă de a pune la dispoziție, descoperi și interacționa cu capacitățile respective și de a le utiliza în scopul obținerii efectelor dorite, în concordanță cu o serie de condiții prealabile și așteptări măsurabile (din modelul de referință OASIS pentru SOA: http://www.oasis-open.org/committees/download.php/19679/soa-rm-cs.pdf)
Standard	Astfel cum este definit de legislația europeană [la articolul 1 alineatul (6) din Directiva 98/34/CE], o specificație tehnică aprobată de un organism de standardizare recunoscut, având o aplicare repetată sau continuă, a cărei respectare nu este obligatorie și care poate fi: — un standard internațional: un standard adoptat de către un organism internațional de standardizare și pus la dispoziția publicului; — un standard european: un standard adoptat de către un organism european de standardizare și pus la dispoziția publicului; — un standard național: un standard adoptat de către un organism național de standardizare și pus la dispoziția publicului.
Organizație de standardizare	Organizație abilitată a cărei sarcină este de a dezvolta standarde și specificații, în conformitate cu cerințe, proceduri și norme specifice și strict definite Organizațiile de standardizare includ: — organisme de standardizare recunoscute, cum ar fi comitetele internaționale de standardizare precum Organizația Internațională de Standardizare (ISO), cele trei organizații europene de standardizare: Comitetul European pentru Standardizare (CEN), Comitetul European pentru Standardizare Electrotehnică (CENELEC) și Institutul European de Standardizare în domeniul Telecomunicațiilor (ETSI); — inițiative ale forurilor și consorțiilor din domeniul standardizării, precum Organizația pentru promovarea standardelor referitoare la informația structurată (OASIS), consorțiul World Wide Web (W3C) sau Departamentul de inginerie Internet (<i>Internet Engineering Task Force</i> — <i>IETF</i>).
Taxonomie	Taxonomia reprezintă clasificarea terminologiei standardizate pentru toți termenii utilizați în cadrul unui domeniu de cunoștințe. Într-o taxonomie, toate elementele sunt grupate și clasificate într-o ierarhie strictă reprezentată, de obicei, printr-o structură arborescentă. Într-o taxonomie, elementele individuale trebuie să rămână în același domeniu de aplicare semantic, astfel încât toate elementele sunt legate semantic, într-un anumit grad, unele de celelalte.
TOGAF	The Open Group Architecture Framework (TOGAF) Detalii privind utilizarea TOGAF în context european: https://joinup.ec.europa.eu/asset/eia/description
Vocabular	Un vocabular este un set de termeni (cuvinte sau expresii) care descriu informațiile dintr-un anumit domeniu.
Workflow	Organizarea unui proces într-o secvență de sarcini efectuate de seturi de actori bine stabiliți care îndeplinesc roluri date în scopul finalizării procesului
widget	Componentă software care încapsulează o anumită funcționalitate sau care oferă o metodă de interfațare cu un sistem informatic, concepută pentru a fi integrată ușor într-o interfață grafică și a extinde funcționalitățile interfeței respective

ACTE ALE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

ORDIN

privind modificarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 77/2017 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a pieței de certificate verzi

Având în vedere prevederile art. 10 alin. (5) din Legea nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale art. IX, art. XI alin. (1) și ale art. XII alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2017 privind modificarea și completarea Legii nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie și pentru modificarea unor acte normative, precum și ale art. II din Legea nr. 23/2014 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2013 privind modificarea și completarea Legii nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 5 alin. (1) lit. c) și alin. (5) și ale art. 9 alin. (1) lit. x) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, ale art. 10 alin. (2) și (4) din Legea nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. V din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2017 privind modificarea și completarea Legii nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie și pentru modificarea unor acte normative,

în considerarea Adresei Societății „Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM” — S.A. nr. 95.459 din 3.11.2017 înregistrată la Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei cu nr. 75.178 din 6.11.2017 referitoare la imposibilitatea implementării în termen a unor obligații instituite prin Regulamentul de organizare și funcționare a pieței de certificate verzi, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 77/2017,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite prezentul ordin.

Art. I. — Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 77/2017 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a pieței de certificate verzi, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 697 din 29 august 2017, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 2, alineatele (2) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Societatea «Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale OPCOM» — S.A. asigură condițiile necesare alocării certificatelor verzi rezultate din tranzacțiile încheiate într-o sesiune de tranzacționare pe piața centralizată anonimă spot de certificate verzi proporțional cu ofertele de vânzare/cumpărare certificate verzi începând cu 1 ianuarie 2019, în conformitate cu prevederile art. 60 din regulamentul prevăzut în anexă.

(3) Prevederile art. 28 alin. (3) din regulamentul prevăzut în anexă pentru corelarea ofertelor de vânzare/cumpărare certificate verzi dintr-o sesiune de tranzacționare pe piața

centralizată anonimă spot de certificate verzi în funcție de marca timp își încetează aplicabilitatea la 31 decembrie 2018.”

2. La anexă, articolul 60 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 60. — Începând cu data de 1 ianuarie 2019, alocarea certificatelor verzi rezultate din tranzacțiile încheiate într-o sesiune de tranzacționare pe piața centralizată anonimă spot de certificate verzi se realizează proporțional cu ofertele de vânzare/cumpărare certificate verzi.”

Art. II. — Operatorii economici din sectorul energiei electrice și Societatea „Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM” — S.A. duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. III. — Direcțiile de specialitate din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei urmăresc respectarea prevederilor prezentului ordin.

Art. IV. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2018.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei,

Dumitru Chiriță

București, 22 decembrie 2017.

Nr. 127.

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

ORDIN**pentru aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli
al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei
pe anul 2018, precum și a bugetului proiectelor derulate
din fonduri externe nerambursabile de Autoritatea Națională
de Reglementare în Domeniul Energiei**

Având în vedere prevederile art. 16 alin. (1) lit. b), art. 21, art. 62 alin. (1) lit. c) și art. 65 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 2 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă bugetul de venituri și cheltuieli al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei pe anul 2018, prevăzut în anexa nr. 1 care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — (1) Cheltuielile totale aferente veniturilor totale înscrise în bugetul de venituri și cheltuieli al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei reprezintă limite maxime care nu pot fi depășite.

(2) În cazul în care în cursul execuției se înregistrează nerealizări ale veniturilor aprobate, Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei poate efectua cheltuieli proporțional cu gradul de realizare a veniturilor.

Art. 3. — Se aprobă bugetul proiectelor derulate de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei din fonduri externe nerambursabile, prevăzut în anexa nr. 2 care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 4. — Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei răspunde de modul de formare, administrare, angajare și utilizare a sumelor prevăzute în bugetul de venituri și cheltuieli, potrivit prevederilor legale.

Art. 5. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2018.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei,
Dumitru Chiriță

Bugetul de venituri și cheltuieli pe anul 2018

— mii lei —

	Denumire Indicatori	Program an 2018
0	1	2
	VENITURI TOTAL (I)	150,848
	I. VENITURI CURENTE (A+B+C)	150,848
	A. VENITURI FISCALE	87,462
16.10	Taxe pentru utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pentru desfășurarea de activități	87,462
16.10.03	<i>Taxe si tarife pentru eliberarea de licențe și autorizații de funcționare, din care:</i>	87,462
	Venituri din contribuții/tarife anuale	79,608
	Venituri din licențe	2,186
	Venituri din atestate	1,612
	Venituri din autorizare persoane juridice și persoane fizice	4,056
	B. VENITURI NEFISCALE	45
31.10	Venituri din dobânzi	45
31.10.03	<i>Alte venituri din dobânzi</i>	45
	C. VENITURI EXTRAORDINARE	63,341
40.15	Sume utilizate din excedentul anului precedent pentru efectuarea de cheltuieli	63,341
40.15.03	<i>Sume utilizate din excedentul anului precedent pentru efectuarea de cheltuieli</i>	63,341
51.10.01.03	I. CHELTUIELI Autorități executive (01+70)	150,848
01	CHELTUIELI CURENTE (10+20+55+57+59)	145,819
10	CHELTUIELI DE PERSONAL	85,042
10.01	Cheltuieli salariale în bani	81,253
10.01.01	<i>Salarii de bază</i>	55,391
10.01.03	<i>Indemnizații de conducere</i>	3,895
10.01.04	<i>Spor de vechime</i>	11,674
10.01.06	<i>Alte sporuri</i>	91
10.01.07	<i>Ore suplimentare</i>	6,534
10.01.12	<i>Indemnizații plătite unor persoane din afara unității</i>	3,138
10.01.13	<i>Indemnizații de delegare</i>	170
10.01.30	<i>Alte drepturi salariale în bani</i>	360
10.02	Cheltuieli salariale în natură	1,040
10.02.01	<i>Tichete de masă</i>	1,040

*) Anexa nr. 1 este reprodusă în facsimil.

10.03	Contribuții	2,749
10.03.05	<i>Prime de asigurare viață plătite de angajator pentru salariați</i>	552
10.03.07	<i>Contributia asiguratorie pentru munca 2,25%</i>	2,197
20	BUNURI SI SERVICII	8,484
20.01	Bunuri si servicii	2,461
20.01.01	<i>Furnituri de birou</i>	249
20.01.02	<i>Materiale pt. curățenie</i>	2
20.01.03	<i>Incalzit, iluminat și forță motrică</i>	350
20.01.04	<i>Apa, canal, salubritate</i>	60
20.01.05	<i>Carburanți și lubrifianți</i>	250
20.01.08	<i>Poșta, telecomunicații, radio, tv, internet</i>	200
20.01.09	<i>Mat. și prestări serv. cu caracter funcțional</i>	150
20.01.30	<i>Alte bunuri și servicii pentru întreținere și funcționare</i>	1,200
20.02	Reparații curente	400
20.04	Medicamente și materiale sanitare	5
20.04.01	Medicamente	5
20.05	Bunuri de natura obiectelor de inventar	250
20.05.30	Alte obiecte de inventar	250
20.06	Deplasări, detașări, transferari	800
20.06.01	<i>Deplasări interne, detașări, transferari</i>	200
20.06.02	<i>Deplasări în străinătate</i>	600
20.11	Carti și publicații și materiale documentare	15
20.12	Consultanță și expertiză	1,176
20.13	Pregătire profesională	200
20.14	Protecția muncii	25
20.25	Cheltuieli judiciare și extrajudiciare derivate din acțiuni în reprezentarea intereselor statului, conform dispozițiilor legale	200
20.30	Alte cheltuieli	2,952
20.30.02	<i>Protocol și reprezentare</i>	50
20.30.03	<i>Prime de asigurare non-viață</i>	100
20.30.04	<i>Chirii</i>	2,200
20.30.07	<i>Fondul Președintelui</i>	17
20.30.30	<i>Alte cheltuieli cu bunuri și servicii</i>	585
55	ALTE TRANSFERURI	23,772
	A. Transferuri interne	23,552
55.01.18	<i>Alte transferuri curente interne</i>	23,552
	B. Transferuri curente în străinătate	220
55.02.01	<i>Contribuții și cotizații la organisme internaționale</i>	220

57	ASISTENȚĂ SOCIALĂ	670
57.02	Ajutoare sociale	670
57.02.01	Ajutoare sociale în numerar	670
59	ALTE CHELTUIELI	27,851
59.17	Despăgubiri civile	27,600
59.40	Sume aferente persoanelor cu handicap neincadrate	251
70	CHELTUIELI DE CAPITAL	5,029
71	ACTIVE NEFINANCIARE	5,029
71.01	Active fixe (inclusiv reparații capitale)	5,029
71.01.02	Mașini, echipamente și mijloace de transport	1,749
71.01.03	Mobilier, aparatura birotică și alte active corporale	183
71.01.30	Alte active fixe	3,097

ANEXA Nr. 2

Bugetul proiectelor cu finanțare din fonduri externe nerambursabile

mii lei

	Denumire Indicatori	Total proiect	Realizat 2016	Realizat 2017	Estimari 2018	Estimari 2019	Estimări 2020	Estimari ani ulteriori
0	1	2	3	4	5	6	7	8
51.08.01.03	II. FONDURI EXTERNE NERAMBURSABILE	727	54	192	329	66	62	24
01	CHELTUIELI CURENTE	727	54	192	329	66	62	24
58	PROIECTE CU FINANȚARE DIN FONDURI EXTERNE NERAMBURSABILE (FEN) POSTADERARE	727	54	192	329	66	62	24
58.15	Alte programe comunitare finanțate în perioada 2014-2020	727	54	192	329	66	62	24
58.15.02	Finantare externa nerambursabila	727	54	192	329	66	62	24

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

